



.....
.....
.....

Lietuvos statistikos departamento
teritoriniam duomenų parengimo skyriui

(Įmonės pavadinimas)

2020 M. ŽEMĖS ŪKIO SURAŠYMO ŽEMĖS ŪKIO BENDROVIŲ IR ĮMONIŲ STATISTINĖ ATASKAITA VŽŪS-2020 (VIENKARTINĖ)

..... – .. – .. Nr.

(Užpildymo data)

Įmonės kodas registre
-----------------------	-------

Adresas, ekonominė veikla nurodomi tik tuo atveju, jei jie pasikeitė

Adresas
---------	-------------------------

Pagrindinės ekonominės veiklos kodas (EVRK 2 red.)
--	-------

Pagrindinės ekonominės veiklos pavadinimas (EVRK 2 red.)
--	----------------------------------

Savivaldybė, kurioje pagaminama visa įmonės žemės ūkio produkcija arba didžioji jos dalis	
Kodas	..
Pavadinimas

Pateikiama iki lapkričio 16 d.

Pateikia žemės ūkio bendrovės ir įmonės.

Lietuvos statistikos departamentas garantuoja
gautų statistinių duomenų konfidencialumą

Informacija apie asmens duomenų apsaugą
skelbiama stat.gov.lt/asmens-duomenu-apsauga

Žemės ūkio bendrovės ir įmonės kviečiame teikti
statistines ataskaitas internetu estatistika.stat.gov.lt
Prisijungę prie šios sistemos (*Prisijungti* → *Statistinių ataskaitų teikimas* → *Pasirinkti atitinkamą ataskaitą* → *Pildyti portale* → *Gaminti*), galėsite suformuoti iš dalies užpildytą statistinę ataskaitą.

Prieš pildydami statistinę ataskaitą perskaitykite
paiškinimus (statistinės ataskaitos 2 priedas)





I SKYRIUS BENDRIEJI DUOMENYS

(pasirinkite ir įrašykite tinkamą atsakymo variantą)

1. Informacija apie asmenį, atsakingą už žemės ūkio gamybinės veiklos organizavimą įmonėje (prašome išskirti vieną įmonės darbuotoją, jo pareigos nėra svarbios, svarbu, kad jis organizuotų ir koordinuotų visus žemės ūkio darbus įmonėje)

1.1. Gimimo metai:

1.2. Metai, kuriais tapo atsakingas už žemės ūkio gamybinės veiklos organizavimą įmonėje:

1.3. Lytis:

vyras

 1

moteris

 2

1.4. Kiek vidutiniškai valandų per dieną dirba ūkio darbus?

iki 2 val.

 1

2–4 val.

 2

4–6 val.

 3

6–8 val.

 4

8 val. ir daugiau

 5

1.5. Profesinis pasirengimas žemės ūkio srityje yra:

tik praktinė patirtis

 1

pagrindinis

 2

visiškas

 3

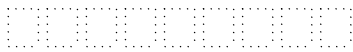
1.6. Ar per paskutinius 12 mėnesių išklausė profesinio mokymo kursus?

taip

 1

ne

 2

**II SKYRIUS
ŪKIO ŽEMĖ**

(įrašyti plotą hektarais, šimtosios dalies tikslumu; 1 ha = 100 arų)

2. Nurodykite auginamų grūdinių, pramoninių, pašarinių augalų, augalų sėkloms ir daigų, pūdymų plotus:

Rodiklio pavadinimas	Eil. kodas	Plotas, ha	
A	B	1	
Kviečiai (paprastieji ir spelta)	1000	□□□□□□□□□□, □□	
Rugiai	1001	□□□□□□□□□□, □□	
Kvietrugiai	1002	□□□□□□□□□□, □□	
Miežiai	1003	□□□□□□□□□□, □□	
Avižos ir vasarinių javų mišiniai	1004	□□□□□□□□□□, □□	
Kukurūzai grūdams	1005	□□□□□□□□□□, □□	
Sorgai	1006	□□□□□□□□□□, □□	
Kiti javai (grikliai, soros, kanarėlių lesalas (strypainio sėklos) ir kt.)	1007	□□□□□□□□□□, □□	
Žirniai, pupos ir pupelės, saldieji lubinai	1008	□□□□□□□□□□, □□	
Kiti ankštiniai (vikiai, lęšiai, peliuškos, seradėlės, ankštinių augalų mišiniai ir kt.)	1009	□□□□□□□□□□, □□	
Linai	pluoštiniai	1010	□□□□□□□□□□, □□
	sėmeniniai	1011	□□□□□□□□□□, □□
Rapsai (įskaitant rapsiukus)	1012	□□□□□□□□□□, □□	
Sojos	1013	□□□□□□□□□□, □□	
Kiti aliejiniai augalai (garstyčios, saulėgražos ir kt.)	1014	□□□□□□□□□□, □□	
Tabakas	1015	□□□□□□□□□□, □□	
Apyniai	1016	□□□□□□□□□□, □□	
Aromatiniai, medicininiai ir prieskoniniai augalai (kmynai, kalendros, medetkos, čiobreliai ir kt.)	1017	□□□□□□□□□□, □□	
Niekur kitur nepriskirti augalai energetiniams tikslams (drambliažolė, nendriniai dryžučiai ir kt.)	1018	□□□□□□□□□□, □□	
Niekur kitur nepriskirti augalai pramonės tikslams	1019	□□□□□□□□□□, □□	
Pluoštinės kanapės	1020	□□□□□□□□□□, □□	
Kiti pluoštiniai augalai (dilgėlės ir kt.)	1021	□□□□□□□□□□, □□	
Cukriniai runkeliai	1022	□□□□□□□□□□, □□	
Pašariniai runkeliai ir kiti pašariniai šakniavaisiai	1023	□□□□□□□□□□, □□	
Augalai sėkloms ir daigai	1024	□□□□□□□□□□, □□	
Kukurūzai silosui ir žaliajam pašarui	1025	□□□□□□□□□□, □□	



Rodiklio pavadinimas	Eil. kodas	Plotas, ha
A	B	1
Silosiniai augalai (lubinai, pupos, žemieniai javai, saulėgražos ir kt.) ir kiti vienmečiai augalai žaliajam pašarui ir šienui (įskaitant nesubrendusius grūdinius augalus)	1026	
iš jų	ankštiniai augalai žaliajam pašarui	
	kiti javai žaliajam pašarui (išskyrus kukurūzus)	
Pašarinės žolės (vienmetės, daugiametės iki 5 metų)	1029	
iš jų sėklai	1030	
Pūdymai	1031	

3. Nurodykite auginamų bulvių, lauko daržovių ir braškių, gėlių ir dekoratyvinių augalų plotus:

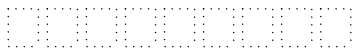
Rodiklio pavadinimas	Eil. kodas	Plotas, ha
A	B	1
Bulvės (įskaitant sėklines)	1032	
Lauko daržovės, braškės, iš viso	1033	
iš jų	perdirbti pramoniniu būdu	
	tiesiogiai vartoti	
Gėlės ir dekoratyviniai augalai (auginamos lauke)	1036	

4. Nurodykite šiltnamių plotus:

Rodiklio pavadinimas	Eil. kodas	Plotas, ha
A	B	1
Šiltnamiai	1037	
iš jų	daržovės, braškės	
	gėlės ir dekoratyviniai augalai	

5. Nurodykite auginamų grybų plotus:

Rodiklio pavadinimas	Eil. kodas	Plotas, m ²
A	B	1
Grybai (auginami specialiai pastatytuose ir grybams auginti pritaikytuose statiniuose)	1040	



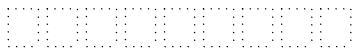
6. Nurodykite kitus žemės ūkio plotus:

Rodiklio pavadinimas		Eil. kodas	Plotas, ha
A		B	1
Ariama žemė (1000–1026, 1029, 1031, 1032, 1033 ir 1036 eil. suma)		100	XXXXXXXX, XX
Ganyklos ir pievos, iš viso		101	XXXXXXXX, XX
iš jų	nesukultūrintos pievos (mažai derlingos prastos kokybės dirvoje: kalvotoje vietovėje, negerintos trąšomis, įdirbimu, dažniausiai nešienaujamos arba šienaujamos retai)	102	XXXXXXXX, XX
	nenaudojamos ganiavai, žaliajam pašarui ar šieniui gaminti, už kurias mokamos išmokos	103	XXXXXXXX, XX
Sėklavaisiai		104	XXXXXXXX, XX
Kaulavaisiai		105	XXXXXXXX, XX
Uogynai		106	XXXXXXXX, XX
Riešutmedžiai		107	XXXXXXXX, XX
Medelynai		108	XXXXXXXX, XX
Kiti daugiamečiai augalai (skirti žmonėms vartoti, audimui, pynimui, energetiniams tikslams, trumpos rotacijos medžiai naudojamose žemės ūkio naudmenose ir kt.)		109	XXXXXXXX, XX
iš jų Kalėdų eglutės		110	XXXXXXXX, XX
Naudojamos žemės ūkio naudmenos (100, 101, 104–109 eil. suma)		111	XXXXXXXX, XX
Nenaudojamos žemės ūkio naudmenos		112	XXXXXXXX, XX
Miškingi plotai		113	XXXXXXXX, XX
iš jų trumpos rotacijos želdiniai		114	XXXXXXXX, XX
Kita žemė (vandenys, žemė po pastatais, keliai, krūmynai, pelkės ir kitos ne žemės ūkio naudmenos)		115	XXXXXXXX, XX
Visas žemės plotas (1037, 111–113, 115 eil. suma)		116	XXXXXXXX, XX
Naudojamų žemės ūkio naudmenų plotas, kurį galima drėkinti naudojant turimus drėkinimo įrenginius ir vandens kiekį		117	XXXXXXXX, XX

7. Paskirstykite naudojamų žemės ūkio naudmenų plotą pagal nuosavybę:

(paskirstomas 111 eil. nurodytas plotas)

Rodiklio pavadinimas	Eil. kodas	Naudojamos žemės ūkio naudmenos, ha
A	B	1
Privati žemė	130	XXXXXXXX, XX
Nuomojama žemė	131	XXXXXXXX, XX
Kitokia nei dvi nurodytosios	132	XXXXXXXX, XX



III SKYRIUS

ŪKINIŲ GYVŪNŲ SKAIČIUS (2020 m. birželio 1 d.)

(Jei ūkyje laikomi galvijai, avys, ožkos, arkliai, jų įrašyti šiame skyriuje nereikia, nes jų skaičius bus paimtas iš Ūkinių gyvūnų registro)

8. Nurodykite ūkinių gyvūnų skaičių:

Rodiklio pavadinimas		Eil. kodas	Skaičius
A		B	1
Kiaulės, iš viso (2009–2011 eil. suma)		2008	<input type="text"/>
iš jų	paršeliai iki 20 kg (iki 2 mėn.)	2009	<input type="text"/>
	veislinės paršavedės (50 kg ir sunkesnės)	2010	<input type="text"/>
	kitos	2011	<input type="text"/>
Paukščiai, iš viso (2020 ir 2023 eil. suma)		2019	<input type="text"/>
Vištos ir gaidžiai (≥2021+2022)		2020	<input type="text"/>
iš jų	vištos dedeklės	2021	<input type="text"/>
	viščiukai broileriai	2022	<input type="text"/>
Kiti naminiai paukščiai (2024–2028 eil. suma)		2023	<input type="text"/>
iš jų	žąsys	2024	<input type="text"/>
	antys	2025	<input type="text"/>
	kalakutai	2026	<input type="text"/>
	stručiai	2027	<input type="text"/>
	kiti (putpelės, fazanai, perlinės vištaitės ir kt.)	2028	<input type="text"/>
Triušiai, iš viso		2029	<input type="text"/>
iš jų patelės, jau turėjusios jauniklių		2030	<input type="text"/>
Bičių šeimos		2031	<input type="text"/>

9. Ar laikote kitus ūkinius gyvūnus (išskyrus galvijus, avis, ožkas, arklius)?

Rodiklio pavadinimas	Eil. kodas	Taip	Ne
A	B	1	2
Elnius	2032	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Kailinius žvėrelius	2033	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Kitus nepaminėtus ūkinius gyvūnus	2034	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

IV SKYRIUS DARBUOTOJAI

(per paskutinius 12 mėnesių – nuo 2019 m. birželio 1 d. iki 2020 m. birželio 1 d.)

10. Kiek asmenų dirbo žemės ūkio darbus
(be laikinam (sezoniniam) darbui samdomų darbuotojų)?

0000	580
------	-----

11. Ar įmonėje laikomasi saugos priemonių, siekiant sumažinti su darbu susijusius pavojus, ir yra parengtas (raštu) įmonės saugos planas ar kitokio tipo darbo vietos rizikos vertinimas?

taip 1

ne 2

12. Ar įmonėje buvo nuolatinių, žemės ūkio darbus dirbančių, samdomų darbuotojų (be asmens, atsakingo už kasdienės žemės ūkio gamybinės veiklos organizavimą įmonėje)?

taip 1 ➔ atsakyti į 12.1 klausimą

ne 2 ➔ į 13 klausimą

12.1. Nuolatinius, žemės ūkio darbus dirbančius samdomus darbuotojus, paskirstykite pagal jų darbo laiką:

Eil. kodas	Vidutiniškai dirbta valandų per dieną	Vidutiniškai dirbta valandų per dieną					Bendras darbuotojų skaičius (1–5 skl. suma)	iš jų: darbuotojų iš užsienio skaičius
		iki 2	2–4	4–6	6–8	8 ir daugiau		
A	B	1	2	3	4	5	6	7
Vyrai	581	0000	0000	0000	0000	000	000	000
Moterys	582	0000	0000	0000	0000	000	000	000

13. Ar įmonėje dirba laikiniams (sezoniniams) žemės ūkio darbams samdomi darbuotojai?

taip 1 ➔ atsakyti į 13.1 ir 13.2 klausimus

ne 2 ➔ į 14 klausimą

13.1. Nurodykite darbuotojų skaičių:

vyrų	00000	moterų	00000	583
------	-------	--------	-------	-----

13.1.1. iš jų iš užsienio:

vyrų	00000	moterų	00000	584
------	-------	--------	-------	-----

13.2. Nurodykite dirbtų dienų skaičių:

vyrų	00000	moterų	00000	585
------	-------	--------	-------	-----

14. Ar įmonėje dirba asmenys, pasitelkti netiesiogiai, per tarpininką (pvz., samdomos statybos įmonės, statančios ūkyje karvidę, įdarbinti darbuotojai ir pan.)?

taip 1 ➔ atsakyti į 14.1 ir 14.2 klausimus

ne 2 ➔ į V skyrių

14.1. Nurodykite asmenų skaičių:

00000	586
-------	-----

14.2. Nurodykite dirbtų dienų skaičių:

00000	587
-------	-----

**V SKYRIUS
KITA VEIKLA**

(per paskutinius trejus metus – 2018–2020 m.)

15. Ar įmonė vykdo kitą pajamas duodančią veiklą?taip 1 → atsakyti į 15.1 ir 15.2 klausimusne 2 →**15.1. Pažymėkite kokią veiklą:**

Veiklos rūšis	Eil. kodas	
A	B	1
Kaimo turizmas, apgyvendinimas, kita laisvalaikio veikla	680	<input type="checkbox"/>
Amatai	681	<input type="checkbox"/>
Sveikatos apsaugos, socialinių arba švietimo paslaugų teikimas	682	<input type="checkbox"/>
Žemės ūkio produktų perdirbimas (nepriklausomai nuo to, ar jie pagaminti įmonėje, ar ne)	684	<input type="checkbox"/>
Medienos perdirbimas (medienos pjovimas ir t. t.)	685	<input type="checkbox"/>
Miškininkystė	686	<input type="checkbox"/>

Veiklos rūšis	Eil. kodas		
A	B	1	
Akvakultūra	687	<input type="checkbox"/>	
Atsinaujinančios energijos (skirtos parduoti) gamyba	688	<input type="checkbox"/>	
Darbas pagal sutartis (naudojant ūkio įrenginius)	žemės ūkio (kitose valdose)	689	<input type="checkbox"/>
	ne žemės ūkio	690	<input type="checkbox"/>
Kita veikla	691	<input type="checkbox"/>	

15.2. Kokia yra kitos pajamas duodančios veiklos pajamų procentinė dalis, palyginti su visomis įmonės pajamomis?0–10 % 1 10–50 % 2 50–100 % 3

696

**VI SKYRIUS
ŪKINIŲ GYVŪNŲ LAIKYMAS (2020 m. birželio 1 d.)****Galvijų laikymas****16. Ar įmonė laiko galvijus?**taip 1 → atsakyti į 16.1, 16.2, 16.3 ir 16.4 klausimusne 2 → į 17 klausimą**16.1. Nurodykite vidutinį skaičių 2020 m.:**

melžiamų karvių

<input type="text"/>	697
----------------------	-----

kitų galvijų

<input type="text"/>	698
----------------------	-----

16.2. Nurodykite, kaip laikomi galvijai ir jiems laikyti skirtų vietų skaičių:

Galvijų laikymo apibūdinimas	Eil. kodas	Vietų melžiamoms karvėms skaičius	Vietų kitiems galvijams skaičius
A	B	1	2
Saitinis laikymas tvarte (pririštų galvijų laikymas su srutų tvarkymu)	700	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Saitinis laikymas tvarte (pririštų galvijų laikymas su tirštojo mėšlo tvarkymu)	701	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Besaitis laikymas tvarte (palaidų galvijų laikymas su srutų tvarkymu)	702	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Besaitis laikymas tvarte (palaidų galvijų laikymas su tirštojo mėšlo tvarkymu)	703	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Kito tipo patalpose (su srutų tvarkymu)	704	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Kito tipo patalpose (su tiršto mėšlo tvarkymu)	705	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Nuolat lauke	706	<input type="text"/>	<input type="text"/>

16.3. Ar įmonės galvijai, kurie laikomi 700–705 eil. nurodytose patalpose, ganomi ir lauke (ganyklose)?

taip 1 → atsakyti į 16.3.1 klausimą

ne 2 → atsakyti į 16.4 klausimą

16.3.1. Nurodykite, kiek mėnesių per metus galvijai praleidžia besiganydami lauke:

melžiamos karvės	<input type="text"/> mėn.	707
kiti galvijai	<input type="text"/> mėn.	708

16.4. Ar galvijai, kurie laikomi 700–705 eil. nurodytose patalpose, gali išeiti į aptvarą lauke (diendaržį)?

melžiamos karvės taip 1 ne 2

kiti galvijai taip 1 ne 2

Kiaulių laikymas

17. Ar įmonė laiko kiaules?

taip 1 → atsakyti į 17.1, 17.2, 17.3, 17.4 klausimus

ne 2 → į 18 klausimą

17.1. Nurodykite vidutinį skaičių 2020 m.:

veislinių paršavedžių	<input type="text"/>	710
penimų kiaulių	<input type="text"/>	711

17.2. Nurodykite, kaip laikomos kiaulės ir joms laikyti skirtų vietų skaičių:

Kiaulių laikymo patalpos apibūdinimas	Eil. kodas	Vietų veislinėms paršavedėms skaičius	Vietų penimoms kiaulėms skaičius
A	B	1	2
Ant ištiesai grotelėmis dengtų grindų	720	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Ant iš dalies grotelėmis dengtų grindų	721	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Patalpose su kieta grindų danga (be gilaus kraiko)	722	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Patalpose, kuriose visas paviršius padengtas giliu kraiku	723	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Kito tipo patalpose	724	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Lauke (stovyklinis (ganyklinis) laikymo būdas)	725	<input type="text"/>	<input type="text"/>

17.3. Jei kiaulės laikomos lauke (užpildyta 725 eil.), nurodykite, kiek mėnesių per metus jos praleidžia lauke:

veislinės paršavedės	<input type="text"/> mėn.	726
penimos kiaulės	<input type="text"/> mėn.	727

17.4. Ar kiaulės, kurios laikomos 720–724 eil. nurodytose patalpose, gali išeiti į aptvarą lauke (diendaržį)?

veislinės paršavedės taip 1 ne 2

penimos kiaulės taip 1 ne 2

Vištų dedeklių laikymas

18. Ar įmonė laiko vištas dedekles?

taip 1 → atsakyti į 18.1 ir 18.2 klausimusne 2 → į VII skyrių

18.1. Nurodykite vidutinį vištų dedeklių skaičių 2020 m.:

□□□□□□□□	739
----------	-----

18.2. Nurodykite, kaip laikomos vištos dedeklės ir joms laikyti skirtų vietų skaičių:

Vištų dedeklių laikymo apibūdinimas	Eil. kodas	Vietų skaičius
A	B	1
Ant gilaus kraiko	740	□□□□□□□□
Paukštidėse su daugiapakopėmis sistemomis (be kraiko)	741	□□□□□□□□
Bateriniuose narvuose su mėšlo konvejeriu	742	□□□□□□□□
Bateriniuose narvuose su gilia mėšlo duobe	743	□□□□□□□□
Bateriniuose narvuose ant aukštų atramų su mėšlo surinktuvais	744	□□□□□□□□
Kito tipo patalpose	745	□□□□□□□□
Lauke (laisvai)	746	□□□□□□□□

VII SKYRIUS

TRĘŠIMAS, MĖŠLO IR (AR) SRUTŲ GAVYBA

(per paskutinius 12 mėn. – nuo 2019 m. birželio 1 d. iki 2020 m. birželio 1 d.)

19. Ar naudojamas žemės ūkio naudmenas tręšiate mėšlu ir (ar) srutomis?

taip 1 → atsakyti į 19.1 ir 19.2 klausimusne 2 → į 20 klausimą

19.1. Nurodykite mėšlu ir (ar) srutomis tręšiamą naudojamų žemės ūkio naudmenų plotą, hektarais:

□□□□□□□□, □□ ha	819
-----------------	-----

19.2. Visą mėšlą ir (ar) srutas¹ paskirstykite pagal paskleidimo būdą, proc.:

(820–827 eil. suma = 100 proc.)

Rodiklio pavadinimas	Eil. kodas	Procentai
A	B	1
Paskleista plataus skleidimo būdu		
Mėšlas nėra įterpiamas į dirvą	820	□□□
Mėšlas įterpiamas į dirvą per 4 valandas nuo paskleidimo	821	□□□
Mėšlas įterpiamas į dirvą po 4 valandų nuo paskleidimo	822	□□□
Paskleista paskirstymo būdu		
Skystas mėšlas arba srutos išleidžiamos skleistuvais su besivelkančiomis žarnomis	823	□□□
Skystas mėšlas arba srutos išleidžiamos skleistuvais su metaliniais antgaliais	824	□□□
Paskleista įpurškimo būdu (skystas mėšlas arba srutos)		
Negiliai (4–6 cm gylio), įpurškus grioveliai neužverčiami	825	□□□
Giliai (12–30 cm gylio), įpurškus grioveliai užverčiami	826	□□□
Tręšti nepanaudoto mėšlo ir (ar) srutų dalis įmonėje	827	□□□

¹ Pagaminto ir įvežto mėšlo ir (ar) srutų kiekis, atėmus išvežtą mėšlą ir (ar) srutas.

20. Ar naudojate organines ir iš atliekų gaunamas trąšas, kitokias nei mėšlas ir (ar) srutas?

taip 1 → atsakyti į 20.1 klausimą

ne 2 → į 21 klausimą

20.1. Nurodykite, kiek tokių trąšų sunaudojote, tonomis:

0000000000 t	828
--------------	-----

21. Ar naudojamas žemės ūkio naudmenas tręšiate mineralinėmis trąšomis?

taip 1 → atsakyti į 21.1 klausimą

ne 2 → į 22 klausimą

21.1. Nurodykite mineralinėmis trąšomis tręšiamą naudojamų žemės ūkio naudmenų plotą, hektarais:

0000000000,00 ha	829
------------------	-----

22. Ar išvežate įmonėje gautą mėšlą ir (ar) srutas (parduodate ar atiduodate naudoti jį kaip trąšas ar perdirbti)?

taip 1 → atsakyti į 22.1 ir 22.2 klausimus

ne 2 → į 23 klausimą

22.1. Nurodykite išvežto skystojo mėšlo / srutų kiekį, kubiniais metrais:

0000000000 m³	830
---------------	-----

22.2. Nurodykite išvežto tirštojo mėšlo kiekį, tonomis:

0000000000 t	831
--------------	-----

23. Ar įsivežate mėšlą ir (ar) srutas (perkate ar neatlygintinai gaunate naudoti jį kaip trąšas ar perdirbti)?

taip 1 → atsakyti į 23.1 ir 23.2 klausimus

ne 2 → į 24 klausimą

23.1. Nurodykite įvežto skystojo mėšlo / srutų kiekį, kubiniais metrais:

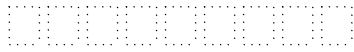
0000000000 m³	832
---------------	-----

23.2. Nurodykite įvežto tirštojo mėšlo kiekį, tonomis:

0000000000 t	833
--------------	-----

24. Nurodykite mėšlo saugojimo įrenginius ir jų talpą mėnesiais, per kuriuos saugojimo įrenginiuose telpa gautas mėšlas išvengiant nutekėjimo pavojaus:

Rodiklio pavadinimas	Eil. kodas	Atitinkamame įrenginyje saugomo mėšlo dalis, proc.	Mėšlo kaupimo trukmė įrenginyje, mėn.
A	B	1	2
Tirštasis mėšlas, saugomas atviromis krūvomis arba atviroje tam skirtoje vietoje	900	000	00
Tirštasis mėšlas, saugomas uždaromis komposto krūvomis	901	000	00
Tirštasis mėšlas, saugomas duobėse, esančiose po gyvūnų laikymo patalpomis	902	000	00
Tirštasis mėšlas, saugomas giliaus kraiko sistemose	903	000	00
Skystasis mėšlas / srutas, saugomos nedengtos	904	000	00
Skystasis mėšlas / srutas, saugomos po pralaidžia danga	905	000	00
Skystasis mėšlas / srutas, saugomos po nepralaidžia danga	906	000	00
Tirštasis arba skystasis mėšlas, saugomas kituose, ankščiau neišvardytuose įrenginiuose	907	000	00
Kasdien paskleidžiamas mėšlas (nesaugomas įrenginiuose, pašalinamas tiesiai iš ūkinių gyvūnų laikymo patalpos ir per 24 val. panaudojamas tręšti)	908	000	X
Iš viso	909	100	X

VIII SKYRIUS
ŽEMĖS ŪKIO GAMYBOS METODAI, DRĖKINIMAS

25. Ar įmonė turi paskolą kapitalui įsigyti ir moka palūkanas?

taip 1 ne 2

26. Ar tiesiogiai vartotojams parduota žemės ūkio produkcija sudaro daugiau kaip 50 proc. visos įmonės parduotos žemės ūkio produkcijos?

taip 1 ne 2

27. Ar yra naudojama įranga energijai iš atsinaujinančių energijos šaltinių gaminti?

taip 1 ne 2

27.1. Jeigu taip, nurodykite iš kokių:

Atsinaujinančių energijos šaltinių rūšys	Eil. kodas	
A	B	1
Vėjo	950	<input type="checkbox"/>
Biomasės	951	<input type="checkbox"/>
iš jos biometano	952	<input type="checkbox"/>
Saulės	953	<input type="checkbox"/>
Hidro (vandens)	954	<input type="checkbox"/>
Kito atsinaujinančio energijos šaltinio	955	<input type="checkbox"/>

28. Įmonės taikomi žemės dirbimo metodai:

Žemės dirbimo metodai	Eil. kodas	Plotas, ha
A	B	1
Įprastinis žemės dirbimas (gilus arimas plūgu)	960	□□□□, □□
Tausojamasis (neariamasis žemės dirbimas)	961	□□□□, □□
Be įdirbimo (tiesioginė sėja)	962	□□□□, □□
Ariamos žemės plotai, kuriuose augalai auga ne vienus metus ir kuri nebuvo įdirbti 2019 m. rudenį	963	□□□□, □□

29. Dirvožemio danga žiemą:

Dirvožemio danga	Eil. kodas	Plotas, ha
A	B	1
Įprasti žieminiai pasėliai	970	□□□□, □□
Antsėliai arba tarpiniai pasėliai	971	□□□□, □□
Augalų liekanos (ražienos ir kita)	972	□□□□, □□
Suarta, bet neapsėta dirva	973	□□□□, □□
Ariamos žemės plotai, kuriuose augalai auga ne vienus metus ir kuri nebuvo įdirbti 2019 m. rudenį	974	□□□□, □□

30. Ar įmonės auginami žemės ūkio augalai buvo drėkinami 2020 m.?

taip 1 ne 2

(jei ūkyje yra šiltnamis, būtina pažymėti „taip“)

30.1. Nurodykite 2020 m. drėkintą naudojamų žemės ūkio augalų plotą

(hektarais, šimtosios dalies tikslumu; 1 ha = 100 arų):

□□□□□□, □□	979
------------	-----

**30.2. Nurodykite, kokie drėkinimo metodai taikomi (pažymėkite tinkamą atsakymą):**

Drėkinimo metodai	Eil. kodas	
A	B	1
Paviršinis drėkinimas	980	<input type="checkbox"/>
Drėkinimas purkštuvais	981	<input type="checkbox"/>
Lašelinis drėkinimas	982	<input type="checkbox"/>

30.3. Nurodykite, kokie vandens šaltiniai naudojami drėkinti (pažymėkite tinkamą atsakymą):

Vandens šaltiniai	Eil. kodas	
A	B	1
Požeminis vanduo (įmonės)	985	<input type="checkbox"/>
Paviršinis vanduo (tvenkiniai arba užtvankos) (įmonės)	986	<input type="checkbox"/>
Paviršinis vanduo iš ežerų, upių ar vandentakių (ne įmonės)	987	<input type="checkbox"/>
Vanduo iš bendrų vandentiekio tinklų (ne įmonės)	988	<input type="checkbox"/>
Kiti šaltiniai	989	<input type="checkbox"/>

Pastabos

.....

.....

.....

.....

.....

Prašome nurodyti, kiek laiko skyrėte statistiniams duomenims rengti ir statistinei ataskaitai pildyti: val. min.

Dėkojame už dalyvavimą statistiniame tyrimeĮmonės vadovas arba
jo įgaliotas asmuo

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)

(Statistinę ataskaitą užpildžiusio asmens vardas ir pavardė)

(Telefonas)

(Faksas)

(El. paštas)

Statistinę ataskaitą teikti:

Vilniaus apskrities respondentams: Lietuvos statistikos departamento Duomenų parengimo Vilniaus skyriui, Gedimino pr. 29, 01500 Vilnius.
Pasiteirauti: tel.: (8 5) 236 1466; faks.: (8 5) 219 7181; el. p.: vilnius@stat.gov.lt;Kauno, Marijampolės, Alytaus apskričių respondentams: Lietuvos statistikos departamento Duomenų parengimo Kauno skyriui, Garažų g. 18, 50313 Kaunas.
Pasiteirauti: tel.: (8 37) 312 527; faks.: (8 37) 312 348; el. p.: kaunas@stat.gov.lt;Klaipėdos, Tauragės apskričių respondentams: Lietuvos statistikos departamento Duomenų parengimo Klaipėdos skyriui, Naujoji Uosto g. 11, 92121 Klaipėda.
Pasiteirauti: tel.: (8 46) 340 727; faks.: (8 46) 340 812, 340 850; el. p.: klaipeda@stat.gov.lt;Panevėžio, Utenos apskričių respondentams: Lietuvos statistikos departamento Duomenų parengimo Panevėžio skyriui, Respublikos g. 62, 35158 Panevėžys.
Pasiteirauti: tel.: (8 45) 464 851, 460 245, 583 438; faks.: (8 45) 460 246, 463 941; el. p.: panevezys@stat.gov.lt;Šiaulių, Telšių apskričių respondentams: Lietuvos statistikos departamento Duomenų parengimo Šiaulių skyriui, Tilžės g. 198, 76203 Šiauliai.
Pasiteirauti: tel.: (8 41) 420 417, 525 022, 525 033; faks.: (8 41) 525 010, 525 036; el. p.: siauliai@stat.gov.lt.

INFORMACIJA DĖL 2020 M. ŽEMĖS ŪKIO SURAŠYMO (STATISTINĖ ATASKAITA VŽŪS-2020 (VIENKARTINĖ))

TEISINIS STATISTINIO TYRIMO PAGRINDAS	2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1091 dėl integruotos ūkių statistikos, kuriuo panaikinami reglamentai (EB) Nr. 1166/2008 ir (ES) Nr. 1337/2011 (OL 2018 L 200, p. 1).
STATISTINIO TYRIMO TIKSLAS, RŪŠIS IR APIMTIS	Žemės ūkio surašymo tikslas – nustatyti žemės ūkio valdų (ūkių) skaičių, jų pasiskirstymą pagal dydį, rengti statistinę informaciją apie žemės ūkio valdų (ūkių) struktūrą ir specializaciją, darbuotojų skaičių, naudojamos žemės plotą, laikomų ūkinių gyvūnų skaičių ir jų laikymo būdus, tręšimą mėšlu ir mėšlo gavybą. Žemės ūkio surašymas – ištisinis statistinis tyrimas. Tiriamasis laikotarpis: žemės naudojimo kintamųjų rodiklių – 2020 m.; ūkinių gyvūnų skaičiaus, jų laikymo kintamųjų rodiklių – 2020 m. birželio 1 d.; mėšlo tvarkymo kintamųjų rodiklių – 2019 m. birželio 1–2020 m. birželio 1 d.; ūkio darbuotojų kintamųjų rodiklių – 2019 m. birželio 1–2020 m. birželio 1 d.; įgyvendinamų kaimo plėtros priemonių kintamųjų rodiklių – 2018–2020 m. Statistinę ataskaitą pildo žemės ūkio bendrovės ir kitos įmonės, auginančios žemės ūkio augalus, turinčios pievas ar ganyklas, laikančios ūkinius gyvūnus, siekiančios išlaikyti gerą agrarinę ir aplinkosauginę žemės būklę.
STATISTINĖS INFORMACIJOS PASKELBIMO LAIKAS IR VIETA	Informaciniuose pranešimuose pagal atskirą grafiką. 2022 m. birželio mėn. žemės ūkio surašymo rezultatų leidinyje; Oficialiosios statistikos portale osp.stat.gov.lt .
STATISTINIŲ DUOMENŲ PATEIKIMO PAREIGA	Lietuvos Respublikos oficialiosios statistikos įstatymo 17 straipsnio 1 punktą nustato, kad respondentai privalo Oficialiosios statistikos programai įgyvendinti teisės aktų nustatyta tvarka neatlygintinai teikti teisingus statistinius duomenis, įskaitant asmens duomenis, tarp jų ir specialių kategorijų asmens duomenis ir tokius duomenis, pagal kuriuos galimas tiesioginis ar netiesioginis atpažinimas. Respondentai fiziniai asmenys privalo teikti statistinius duomenis, įskaitant asmens duomenis, tarp jų ir specialių kategorijų asmens duomenis ir tokius duomenis, pagal kuriuos galimas tiesioginis ar netiesioginis atpažinimas, jeigu taip nustatyta Europos Sąjungos teisės aktais arba įstatymais.
STATISTINIŲ DUOMENŲ KONFIDENCIALUMAS IR ASMENS DUOMENŲ APSAUGA	Lietuvos Respublikos oficialiosios statistikos įstatymo 14 straipsnio 2 dalis: „Konfidencialūs statistiniai duomenys gali būti naudojami tik oficialiosios statistikos tikslams, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje numatytas išimtis.“ Informacija apie asmens duomenų apsaugą skelbiama stat.gov.lt/asmens-duomeniu-apsauga .
STATISTINIŲ DUOMENŲ PATEIKIMO TVARKOS PAŽEIDIMAS	Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 221 straipsnis.

PAAIŠKINIMAI 2020 M. ŽEMĖS ŪKIO SURAŠYMO ŽEMĖS ŪKIO BENDROVIŲ IR ĮMONIŲ STATISTINEI ATASKAITAI VŽŪS-2020 (VIENKARTINĖ) PILDYTI

1. 2020 m. žemės ūkio surašymo žemės ūkio bendrovių ir įmonių ataskaitą VŽŪS-2020 (vienkartinę) (toliau – surašymo ataskaita) pildo visos žemės ūkio bendrovės ir įmonės, kurios Europos Sąjungos ekonominėje teritorijoje kaip pirminę ar antrinę veiklą vykdo žemės ūkio ekonominę veiklą, laikantis 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1893/2006, nustatančio statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių NACE 2 red. ir iš dalies keičiančio Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3037/90 bei tam tikrus EB reglamentus dėl konkrečių statistikos sričių (OL 2006 L 393, p.1), ir kuri priskiriama prie A.01.1, A.01.2, A.01.3, A.01.4, A.01.5 grupių arba A.01.6 grupės pogrupio „Žemės ūkio paskirties žemės priežiūra, siekiant išlaikyti ją geros agronominės ir ekologinės būklės“. Iš A.01.49 klasės įtraukiama tik šių rūšių veikla: „Puslaukinių ir kitų gyvūnų auginimas ir veisimas“ (išskyrus vabzdžių auginimą) ir „Bitininkystė, bičių medaus ir vaško gavyba“.

2. Į surašymo ataskaitą įrašomi visi dirbami ar prižiūrimi žemės plotai, nepriklausomai nuo to, ar jie žemės ūkio bendrovei ar įmonei (toliau – įmonė) priklauso nuosavybės teise, ar yra nuomojami.

3. Savivaldybė, kurioje pagaminama visa žemės ūkio produkcija arba didžioji jos dalis – savivaldybė, kurios teritorijoje įmonė pagamina visą savo žemės ūkio produkciją arba didžiąją jos dalį.

4. Jei įmonė 2020 m. deklaravo žemės ūkio naudmenas ir (ar) registravo ūkinius gyvūnus Ūkinių gyvūnų registre, ūkio deklaruoti plotai ir registruotų ūkinių gyvūnų skaičius bus įkeltas į atitinkamas surašymo ataskaitos eilutes, t. y. **surašymo ataskaita bus iš dalies užpildyta**:

4.1. Norint gauti iš dalies užpildytą surašymo ataskaitą, įmonė ją turi pildyti Elektroninio statistinių verslo duomenų parengimo ir perdavimo sistemoje *e.Statistika* (toliau – *e.Statistika*).

4.2. Pradedant pildyti surašymo ataskaitą sistemoje *e.Statistika*, reikia spausti mygtuką „Pildyti portale“. Jį paspaudus atsidarys papildomas langas, kuriame galėsite pasirinkti ar norite, kad surašymo ataskaita būtų iš dalies užpildyta, ar ne. Jei norite, kad surašymo ataskaita būtų iš dalies užpildyta, reikia spausti mygtuką „**Gaminti**“.

4.3. Daugiau informacijos apie statistinių ataskaitų pildymą rasite portale adresu <http://estatistika.stat.gov.lt/>.

4.4. Pastebėjus, kad surašymo ataskaitoje įkelti duomenys netikslūs, būtina juos patikslinti.

5. Kiekviena įmonė turi išskirti vieną įmonės darbuotoją (jo pareigos nėra svarbios), kuris organizuoja ir koordinuoja visus žemės ūkio darbus įmonėje. Šis darbuotojas gali būti įmonės vadovas, jei įmonė užsiima tik žemės ūkio veikla, arba kitas įmonės darbuotojas, jei žemės ūkio veikla įmonėje yra ne pagrindinė. Šis darbuotojas atsakingas už kasdieninės finansinės ir gamybinės žemės ūkio veiklos organizavimą įmonėje.

6. **Kiek vidutiniškai valandų per dieną dirba ūkio darbus?** (1.4 klausimas) – nurodoma, kiek įmonės darbuotojas, kuris įmonėje yra atsakingas už žemės ūkio darbų organizavimą ir koordinavimą (toliau – atsakingas darbuotojas), vidutiniškai valandų per dieną dirbo žemės ūkio darbus nuo 2019 m. birželio 1 d. iki 2020 m. birželio 1 d.

7. **Žemės ūkio darbai** – bet kokie darbai, susiję su žemės ūkio produktų gamyba ir šių produktų ypatybių palaikymu:

7.1. Prie žemės ūkio darbų priskiriama:

7.1.1. organizavimas ir valdymas (pirkimas, pardavimas, apskaita ir t. t.);

7.1.2. lauko darbai (arimas, šienavimas, derliaus nuėmimas ir t. t.);

7.1.3. gyvulių auginimas (pašarų ruošimas, šėrimas, melžimas, gyvulių priežiūra ir t. t.);

7.1.4. darbai, susiję su pirminių žemės ūkio produktų laikymu, perdirbimu, apdorojimu, paruošimu rinkai ir pan. (silosavimas, pakavimas ir t. t.);

7.1.5. priežiūros darbai (pastatų, mašinų, įrenginių remontas ir t. t.).

8. **Profesinis pasirengimas žemės ūkio srityje** (1.5 klausimas) – atsakingo darbuotojo aukščiausias profesinio pasirengimo lygis:

8.1. **Tik praktinė patirtis** (1) žymima, jei asmuo neturi kvalifikacinio pasirengimo žemės ūkio srityje, bet patirties įgijo dirbdamas ūkyje.

8.2. **Pagrindinis** (2) žymima, jei asmuo yra išklauses iki 2 mokslo metų aukštesniosios žemės ūkio mokyklos ir (ar) įstaigos, kuri specializuojasi tam tikrose srityse (įskaitant sodininkystę, miškininkystę, žuvininkystę, veterinariją, žemės ūkio technologijas ir kitus susijusius dalykus) mokymo kursus.

8.3. **Visiškas** (3) žymima, jei asmuo yra baigęs bet kokius mažiausiai dvejų metų mokymo kursus dieniniame skyriuje aukštesniojoje žemės ūkio mokykloje, universitete ar kitoje žemės ūkio, sodininkystės, vynuogininkystės, miškininkystės, žuvininkystės, veterinarijos mokslo, žemės ūkio technologijų ar kitos susijusios srities aukštojo mokslo įstaigoje.

9. **Ar per paskutinius 12 mėnesių išklause profesinio mokymo kursus?** (1.6 klausimas) – žymima „taip“ (1), jei atsakingas darbuotojas per paskutinius 12 mėnesių išklause instruktoriaus ar mokymo institucijos teikiamos mokymo priemonės kursą, tam, kad įgytų naujų žinių ir gebėjimų, susijusių su žemės ūkio darbais ir veikla, tiesiogiai susijusia su žemės ūkiu, arba patobulintų jau turimas žinias. Profesinio mokymo kursai turėjo vykti ne įmonėje, bet specialiai mokymui pritaikytoje vietoje, mokymo klasėje ar mokymo centre. Kursai turėjo būti organizuoti (nurodytas laikas, vieta ir mokymo turinys) bei pritaikyti mokyti asmenų grupę.

10. Surašymo ataskaitos **II skyriuje „Ūkio žemė“** žemės bei joje auginamų žemės ūkio augalų plotas turi būti įrašomas hektarais, nurodant du skaičius po kablelio.

11. **Nurodykite auginamų grūdinių, pramoninių, pašarinių augalų, augalų sėkloms ir daigų, pūdymų plotus** (2 klausimas):

11.1. **1000–1007 eil.** nurodomi grūdams auginamų javų plotai. Javai, nupjauti nesubrendę, atsižvelgiant į jų panaudojimą, įrašomi į 1026 eil. „Silosiniai augalai“.

11.2. **Žirniai, pupos ir pupelės, saldieji lubinai** (1008 eil.) – žirnių pašarinių pupų ir saldžiųjų lubinų plotai, kurie yra auginami ne mišiniuose ir nuimti sausi grūdams. Ankštiniai augalai, nupjauti nesubrendę ir sušerti gyvuliams, įrašomi į 1027 eil. „Silosiniai augalai: ankštiniai augalai žaliajam pašarui“. Žirnių, pupų, pupelių, skirtų perdirbti arba maistui, plotai nurodomi 1033 eil. „Lauko daržovės, braškės iš viso“.

11.3. **Linai pluoštiniai** (1010 eil.) – dažniausiai pluoštui gaminti auginamų *Linum usitatissimum* L. veislės linų plotai.

11.4. **Linai sėmeniniai** (1011 eil.) – specialių rūšių linų (*Lirina*, *Olinette*, *Barbara*, *Gold Merchant* ir pan.), auginamų tik sėmenims, plotai.

11.5. **Aromatiniai, medicininiai ir prieskoniniai augalai** (1017 eil.) – kmynų, kalendrų, medetkų, snapučių, ramunėlių, čiobrelių, jazminų, mairūnų, melisų, mėtų, muskatinių šalavijų, pankolių, bazilikų, levandų, valerijonų ir kitų augalų plotai.

11.6. **Niekur kitur nepriskirti augalai pramonės tikslams** (1019 eil.) – rūgčių, spartinių, topinambų, dažinių raudžių ir rūgčių, dažinių dygminių ir prožirnių ir kt. augalų plotai.

11.7. **Pašariniai runkeliai ir kiti pašariniai šakniavaisiai** (1023 eil.) – visi pašarui skirtų runkelių (paprastųjų, puscukrinių ir kt.), pašarinių morkų, griežčių ir kitų pašarinių šakniavaisių plotai.

11.8. **Augalai sėkloms ir daigai** (1024 eil.) – nurodomi plotai, kuriuose auginami augalai sėkloms ir daigai, skirti parduoti, neįskaitant javų, ankštinių ir aliejinių augalų. Čia nurodomi svogūnų, kopūstų, morkų, burokėlių ir kitų daržovių, gėlių, cukrinių runkelių, pašarinių šakniavaisių plotai, skirti sėklai ir (ar) daigams išauginti. Vienmečių ir daugiamečių žolių plotai, skirti sėklai, nurodomi 1030 eil.

11.9. **Kukurūzai silosui ir žaliajam pašarui** (1025 eil.) – kukurūzų auginamų silosui gaminti arba žaliajam pašarui gauti, kurie nėra skirti grūdams, rūšys. Jei kukurūzai yra auginami grūdams, jų plotas nurodomas 1005 eil. „Kukurūzai grūdams“.

11.10. **Pūdymai** (1031 eil.) – sėjomainos laukas per visą augalų vegetacijos laikotarpį arba nemažą jo dalį neapsėtas. Paprastai jis paliekamas pailsėti vienus ūkinius metus. Pūdymo žemė gali būti: tuščia žemė be augalų; žemė su savaimė augančiais augalais, kuriuos galima naudoti kaip pašarą ar užarti; žemė, užsėta išimtinai žalios trąšos gamybai (žaliasis pūdymas). Dažniausiai šis sėjomainos laukas rengiamas žiemkenčių sėjai.

12. **Nurodykite auginamų bulvių, lauko daržovių ir braškių, gėlių ir dekoratyvinių augalų plotus** (3 klausimas):

12.1. **Bulvės** (1032 eil.) – maistui ir perdirbti auginamų bulvių (įskaitant ankstyvųjų veislių, atrenkamas sėklai, pašarui) plotai.

12.2. **Lauko daržovės, braškės iš viso** (1033 eil.) – visas daržovių ir braškių, auginamų atvirame grunte ar po žema (nepraeinama) danga, plotas:

12.2.1. **Iš jų perdirbti pramoniniu būdu** (1034 eil.) – lauko daržovių ir braškių, kurių didesnė dalis bus skirta parduoti supirkimo, perdirbimo įmonėms (arba tarpininkams, kurie parduos jas perdirbimo įmonėms), plotai. Šios daržovės ir braškės dažniausiai, nors ne visada, yra auginamos sėjomainoje po kitų žemės ūkio augalų, t. y. ne po daržininkystės augalų (braškių, daržovių, gėlių ir dekoratyvinių augalų). Jei įmonė didesnę dalį užaugintų daržovių ir braškių numato parduoti (arba jau pardavė) perdirbimo įmonėms, 1033 eil. nurodytas daržovių plotas įrašomas šioje eilutėje, o 1035 eil. paliekama neužpildyta.

12.2.2. **Iš jų tiesiogiai vartoti** (1035 eil.) – lauko daržovių ir braškių, kurios daugiausia bus skirtos vartoti tiesiogiai, plotai. Šios daržovės ir braškės dažniausiai, nors ne visada, auginamos sėjomainoje po daržininkystės augalų (braškių, daržovių, gėlių ir dekoratyvinių augalų). Jei įmonė didesnę dalį užaugintų daržovių ir braškių numato parduoti (arba jau pardavė) tiesiogiai vartotojams (įskaitant ir suvartojimą ūkio reikmėms), tai 1033 eil. nurodytas daržovių ir braškių plotas įrašomas šioje eilutėje, o 1034 eil. paliekama neužpildyta.

Pavyzdys. Iš viso įmonėje auginama 26 ha daržovių ir braškių. Jos įrašomos į 1033 eil. Žiedinius kopūstus (6 ha) ir burokėlius (4 ha) numatoma parduoti perdirbimo įmonei. Svogūnai (5 ha), morkos (6 ha) ir braškės (5 ha) parduoti tiesiai maisto prekių parduotuvei. Šiuo atveju visas daržovių ir braškių plotas (26 ha) turi būti įrašomas 1035 eil., o 1034 eil. paliekama tuščia, nes didžioji dalis daržovių ir braškių (16 ha svogūnų, morkų ir braškių) parduota tiesiogiai vartotojams.

12.3. **Gėlės ir dekoratyviniai augalai** (1036 eil.) – gėlių (tulpių, kardelių ir pan.), dekoratyvinių augalų, auginamų atvirame grunte ar po žema (nepraeinama) danga, plotai. Gėlynuose auginamų augalų plotai nenurodomi.

13. **Nurodykite šiltnamių plotus** (4 klausimas) – nurodomas prekinių ir neprekinų šiltnamių plotas (1037 eil.), kurie gali būti stikliniai arba iš standžios ar lanksčios plastikinės plėvelės:

13.1. **Šiltnamiai: iš jų daržovės, braškės** (1038 eil.) – nurodoma, kiek prekiniuose ir neprekiniuose šiltnamiuose auginama daržovių (agurkų, pomidorų ir kitų daržovių) ir braškių (neįskaitant plotų, kuriuose daržovės auginamos sėkloms ir daigams).

13.2. **Šiltnamiai: iš jų gėlės ir dekoratyviniai augalai** (1039 eil.) – nurodoma, kiek prekiniuose ir neprekiniuose šiltnamiuose auginama gėlių ir dekoratyvinių augalų.

14. **Nurodykite auginamų grybų plotus** (5 klausimas) – nurodomi grybai (1040 eil.), auginami specialiai pastatytuose ir grybams auginti pritaikytuose statiniuose. Nurodomas grybams auginti skirtų kamerų, lysvių, maišų ar kito paviršiaus visas plotas (m²). Jei grybų derlius išauginamas kelis kartus, nurodomi tik vieno derliaus plotai. Lauke auginami grybai (pvz., trumai), įrašomi 109 eil. „Kiti daugiamečiai augalai audimui, pynimui, energetiniams tikslams (trumpos apyvartos medžiai) ir kt.“: nurodomas naudojamų žemės ūkio naudmenų plotas (ha), kuriame auginami šie grybai.

15. **Nurodykite kitus žemės ūkio plotus** (6 klausimas) – paskirstomos naudojamos žemės ūkio naudmenos ir nurodomi kiti žemės plotai (nenaudojamų žemės ūkio naudmenų, miškų ir kitos žemės):

15.1. **Ariama žemė** (100 eil.) – reguliariai dirbama žemė, naudojama žemės ūkio augalams auginti. Ariamą žemę sudaro žemės ūkio augalų pasėliai (1000–1026, 1029, 1032, 1033 ir 1036 eil. suma) ir pūdymai (1031 eil.). Norint atskirti ariamą žemę nuo daugiamečių sodinių plotų, pievų ir natūralių ganyklų, yra naudojamas penkerių metų slenkstis. Tai reiškia, kad ariama žemė nėra

laikomas žemės plotas, jei tie patys augalai jame auginami penkerius metus ir ilgiau, t. y. neatsėjami seni ir neužsėjami nauji augalai. Tam tikri daržovių, dekoratyvinių arba techninių augalų (pvz., šparagų, rožių, dėl savo žiedų ar lapų auginamų dekoratyvinių krūmų, braškių, apynių ir pan.) plotai priskiriami ariamai žemei, net jei jie auga toje pačioje žemėje ilgiau kaip penkerius metus.

15.2. Ganyklos ir pievos, iš viso (101 eil.) – visas natūralių pievų ir ganyklų bei kultūrinių ganyklų plotas.

15.2.1. Kultūrinės ganyklos – penkerių metų ir senesnės pagerintos žemės ūkio naudmenos gyvuliams ganyti, žaliajam pašarui ir šienai gauti. Jos įrengiamos gerinant natūraliąsias ganyklas arba sėjant specialius žolių mišinius pradedamose įdirbti žemėse, juos kasmet tręšiant, kai kur ir laistant. Tipiškas kultūrinių ganyklų sėjamas žolynas – baltųjų dobilų, pievinės miglės, šunažolės, tikrojo eraičino ir motiejukų mišinys.

15.2.2. Natūralios pievos ir ganyklos – plotai, apaugę natūraliomis daugiamečiais pašarinėmis žolėmis, naudojami arba tinkami naudoti šienauti ar gyvuliams ganyti. Vienmečių žolių plotai ar pūdymai, kuriuose ganomi gyvuliai, priskiriami ne prie ganyklų, bet prie ariamos žemės. Miške šienaujamas ar ganomas plotas prie pievų ir ganyklų nepriskiriamas.

15.3. Iš jų nesukultūrintos pievos (mažai derlingos prastos kokybės dirvoje: kalvotoje vietovėje, negerintos trąšomis, įdirbimu, dažniausiai nešienaujamos arba šienaujamos retai) (102 eil.) – paprastai tokius plotus galima naudoti tik gyvuliams ganyti ir jie dažniausia nešienaujami arba šienaujami retai.

15.4. Iš jų nenaudojamos ganiavai, žaliajam pašarui ar šienai gaminti, už kurias mokamos išmokos (103 eil.) – ganyklų ir pievų plotas, kurios atitinka geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimus, yra nenaudojamos gyvuliams ganyti, žaliajam pašarui ar šienai gauti. Čia įrašomi tik tie ganyklų ir pievų plotai, už kuriuos 2020 m. buvo prašoma išmokų.

15.5. Sėklavaisiai (104 eil.) – žemės plotai, užsodinti obelimis, kriaušėmis, svarainiais ir kitais sėklavaisiais, kurie užima plotą ilgą laiką ir duoda derlių kelerius metus.

15.6. Kaulavaisiai (105 eil.) – žemės plotai, užsodinti slyvomis, vyšniomis, trešnėmis ir kitais kaulavaisiais, kurie užima plotą ilgą laiką ir duoda derlių kelerius metus.

15.7. Uogynai (106 eil.) – žemės plotai, užsodinti juodaisiais, raudonaisiais ir baltaisiais serbentais, agrastais, avietėmis, šilauogėmis, aronijomis, ir kt.

15.8. Riešutmedžiai (107 eil.) – graikinių riešutmedžių, paprastųjų lazdynų, migdolų, valgomųjų kaštainių ir kitų riešutų rūšių plotai.

15.9. Medelynai (108 eil.) – jaunų, atvirame lauke auginamų, sumedėjusių augalų, skirtų vėliau persodinti, plotai: vaismedžių, vaiskrūmių, miško medžių medelynai (neįskaitant auginamų miškingoje vietovėje paties ūkio reikmėms), medžių ir krūmų, skirtų sodinti soduose, parkuose, šalikelėse ir krantinėse.

15.10. Kiti daugiamečiai augalai (109 eil.) – niekur kitur nepriskirtų daugiamečių augalų, įskaitant tuos, kurių produktai skirti žmonėms vartoti, plotai. Tai specialiai įveisti karklų, vikšrių ir kitų augalų, skirtų pynimui, audimui, stogų dengimui ir kt. plotai. Taip pat gluosnių, gluosninių žilvičių, tuopų, alksnių, beržų, robinijų ir kitų trumpos apyvartos želdinių, auginamų naudojamose žemės ūkio naudmenose, skirtų energetiniams tikslams, plotai. Įtraukiami ir Kalėdų eglučių, pasodintų naudojamose žemės ūkio naudmenose, plotai.

15.11. Kiti daugiamečiai augalai: iš jų Kalėdų eglutės (110 eil.) – komerciniais tikslais ne miške, o naudojamose žemės ūkio naudmenose pasodintų Kalėdų eglučių plotai. Neprižiūrimi ir miško plotams priklausantys Kalėdų eglučių plotai neįtraukiami.

15.12. Naudojamos žemės ūkio naudmenos (111 eil.) – ariamos žemės (100 eil.), ganyklų ir pievų (101 eil.), daugiamečių augalų (104, 105, 106, 107, 108, 109 eil.) plotai.

15.13. Nenaudojamos žemės ūkio naudmenos (112 eil.) – plotas, anksčiau naudotas kaip žemės ūkio naudmenos, pastaraisiais metais nedirbamas dėl ekonominių, socialinių ar kitų priežasčių (nenaudinga auginti ar pan.) ir nenaudojamas sėjomainos sistemoje. Neįskaičiuojami parkai, pievelės, pūdymai.

15.14. Miškingi plotai (113 eil.) – medžiais arba miško krūmais apželdintos žemės, įskaitant tuopų sodinukus ir kitus panašius medžius miške ir už miško ribų, ir miškingoje vietovėje pačios

žemės ūkio valdos poreikiams auginamų miško medžių medelynų, taip pat miško infrastruktūros (miško keliai, medienos laikymo sandėliai ir t. t.) plotai.

15.15. **Iš jų trumpos rotacijos želdiniai** (114 eil.) – miško augalams auginti skirtas miškingas plotas, kuriame rotacijos periodas yra 20 ir mažiau metų. Rotacijos periodas yra laikas nuo medžių sodinimo (sėjimo) iki galutinės produkcijos gavimo, kai neatliekami įprasti priežiūros darbai, tokie kaip sodinių retinimas. Šio miškingo ploto galutinė produkcija gali būti energetiniai produktai (pvz., tuopos, gluosniai, karklai) ir (ar) medienos masė.

15.16. **Kita žemė** (115 eil.) – tai plotai, tiesiogiai nenaudojami produktams gaminti, bet būtini ūkio veiklai (vandenys, žemė po pastatais, keliai, krūmynai, pelkės, sodybų kiemai ir kt.); žemės ūkio produktams gaminti netinkami plotai (statūs kalvų šlaitai, skardžiai, pelkės, raistai, durpynai, krūmynai ir kt.); ilsėtis skirti želdiniai (parkai, pievelės ir kt.).

15.17. **Naudojamų žemės ūkio naudmenų plotas, kurį galima drėkinti naudojant turimus drėkinimo įrenginius ir vandens kiekį** (117 eil.) – naudojamų žemės ūkio naudmenų, kurias potencialiai galima drėkinti naudojant paprastai turimus įrenginius ir vandens kiekį, plotas. Jei 2020 m. buvo pakankamas drėgmės kiekis ir visas galimas drėkinti plotas nebuvo drėkinamas, būtina įrašyti visą plotą. Šiltnamių plotas neįtraukiamas.

16. **Paskirstykite naudojamų žemės ūkio naudmenų plotą pagal nuosavybę** (7 klausimas) – naudojamos žemės ūkio naudmenos suskirstomos į privačią, nuomojamą ir kitokią nei dvi nurodytosias žemę. Pateikiama informacija, kiek 2020 m. birželio 1 d. įmonė turi nuosavos, nuomojamos ar kitaip valdomos žemės. Išnuomoti plotai priskiriami tiems, kurie juos nuomojasi:

16.1. **Privati žemė** (130 eil.) – nuosavybės teise priklausančios žemės ūkio naudmenos ar priimtas sprendimas dėl jų perėjimo nuosavybėn. Ši žemė gali būti įsigyta iš kitų piliečių įstatymo nustatyta tvarka, paveldėta pagal įstatymą arba testamentą.

16.2. **Nuomojama žemė** (131 eil.) – naudojamos žemės ūkio naudmenos, kurias įmonė nuomoja iš valstybės arba už iš anksto nustatytą nuomos mokestį pagal nuomos susitarimą nuomoja iš kitų asmenų.

16.3. **Kitokia nei dvi nurodytosios** (132 eil.) – įmonės dirbamos, bet į 130 eil. ir 131 eil. neįtrauktos, naudojamos žemės ūkio naudmenos.

17. Surašymo ataskaitos **III skyriuje „Ūkinių gyvūnų skaičius“** įrašomas 2020 m. birželio 1 d. ūkinių gyvūnų skaičius kartu su paskerstais ar parduotais po 2020 m. birželio 1 d. Po 2020 m. birželio 1 d. atvesta ūkinių gyvūnų prievaisa, pirkti ūkiniai gyvūnai neįrašomi. Įrašomi ūkiniai gyvūnai, apklausos metu esantys įmonėje ar už jo ribų (laikiniai išvežti ir pan.). Ūkiniai gyvūnai įrašomi atskirai pagal rūšį, amžių ir lytį. Duomenys apie įmonės registruotų galvijų, avių, ožkų, arklių skaičių bus paimami iš Ūkinių gyvūnų registro ir prijungti prie kitų surašymo duomenų automatinio būdu, todėl jų pateikti surašymo ataskaitoje neprašoma.

18. **Nurodykite ūkinių gyvūnų skaičių** (8 klausimas):

18.1. **Kiaulės, iš viso** (2008 eil.) – bendras turimų kiaulių (paršelių iki 20 kg, veislinių kiaulių ir kitų kiaulių) skaičius.

18.2. **Paršeliai iki 20 kg (iki 2 mėn.)** (2009 eil.) – paršeliai, kurių gyvasis svoris mažesnis už 20 kg, arba jie yra jaunesni nei 2 mėnesių;

18.3. **Veislinės kiaulės (50 kg ir sunkesnės)** (2010 eil.) – nurodomos 50 kg ir sunkesnės arba keturių mėnesių ir vyresnės pagrindinės bandos paršavedės, laikomos bandai atnaujinti, pakaitinės paršavedės, apsiparšavusios pirmą kartą, sukergtos jaunos kiaulaitės (pakaitinės kiaulaitės) prievaisai vesti, pakaitinės kiaulaitės, kurios dar nėra sukergtos. Brokuotos paršavedės neįrašomos;

18.4. **Kitos kiaulės** (2011 eil.) – kitur nenurodytos kiaulės. Į šią grupę įrašomi ir veisliniai kuiliai.

18.5. **Paukščiai, iš viso** (2019 eil.) – bendras turimų paukščių (vištų, gaidžių, žąsų, ančių, kalakutų, stručių ir kitų paukščių) skaičius. Neįtraukiami paukščių jaunikliai – jauni, dar be plunksnų paukščiai, t. y. gyvos vištos ir gaidžiai, antys, žąsų, kalakutai ir perlinės vištos (patarškos), – kurių kiekvienas sveria mažiau kaip 185 g (šie paukščių jaunikliai nėra surašomi surašymo metu). Taip pat neįtraukiami paukščiai, užauginti nelaisvėje medžioklės tikslais, o ne dėl mėsos ir (arba) kiaušinių.

18.6. **Vištos ir gaidžiai** (2020 eil.) – visos vištos ir gaidžiai, nepriklausomai nuo amžiaus (ir suaugę, ir jaunikliai, sveriantys daugiau kaip 185 g.). Neįtraukiami tik tie jaunikliai, kurių kiekvienas sveria mažiau kaip 185 g.

18.7. **Iš jų vištos dedeklės** (2021 eil.) – vištos, auginamos kiaušiniams dėti. Įskaičiuojamos ir augančios, dar nepradėjusios dėti kiaušinių 5 mėnesių ir vyresnės jauneklės. Veisliniai gaidžiai čia neįrašomi.

18.8. **Iš jų viščiukai broileriai** (2022 eil.) – mėsinų veislių broilerių ir vištų, auginamų mėesai, skaičius.

18.9. **2024–2027 eil.** įrašomi visi paukščiai (ir suaugę, ir jaunikliai, sveriantys daugiau kaip 185 g.). Pvz., 2024 eil. „Žąsys“ nurodomas bendras žąsiukų, žąsinų ir žąsų skaičius.

18.10. **Kiti paukščiai** (2028 eil.) – neišvardyti, bet ūkyje auginami paukščiai (pvz., putpelės, fazanai, perlinės vištos (patarškos) ir kt.).

18.11. **Triušiai, iš viso** (2029 eil.) – visas triušių (patinų ir patelių) skaičius (ir suaugusių, ir jauniklių), veislinių ir neveislinių.

18.12. **Iš jų patelės, jau turėjusios jauniklių** (2030 eil.) – penimų triušių gamybai laikomos patelės, jau turėjusios jauniklių.

18.13 **Bičių šeimos** (2031 eil.) – medui nešti laikomų bičių apgyvendintų avilių skaičius.

18.14. **Ar laikote kitus ūkinius gyvūnus (išskyrus galvijus, avis, ožkas, arklius)** (9 klausimas) – atsakoma „taip“, jei ūmonėje laikomi anksčiau neišvardyti ūkiniai gyvūnai, skirti žemės ūkio produkcijai gauti (mėsai, vilnai, kailiui ir pan.). Jei gyvūnai laikomi tik dėl grožio ar pramogų, žymima „ne“:

18.14.1. **Kailiniai žvėreliai** – audinės, nutrijos, šinšilos, lapės ir kiti kailiniai žvėreliai, laikomi kailiams gauti.

18.14.2. **Kiti nepaminėti ūkiniai gyvūnai** – alpakos, asilai, bizonai, briedžiai, danieliai, elniai, jakai, lamos, muflonai, stirnos, stumbrai ir kiti ūkiniai gyvūnai, laikomi žemės ūkio produkcijai gauti.

19. Surašymo ataskaitos **IV skyriuje „Darbuotojai“** nurodoma ūmonei priklausanti darbo jėga – visi 16 metų ir vyresni asmenys, kurie per paskutinius 12 mėnesių iki surašymo dienos ūmonėje dirbo žemės ūkio darbus (nuo 2019 m. birželio 1 d. iki 2020 m. birželio 1 d.). Žemės ūkio darbai išvardyti 7 punkte. Ūmonėje žemės ūkio darbus dirbantys, bet ne tiesiogiai ūmonės, o trečios šalies samdomi asmenys, neįtraukiami.

20. **Kiek asmenų dirbo žemės ūkio darbus (be laikinam (sezoniniam) darbui samdomų darbuotojų)?** (10 klausimas) – per paskutinius 12 mėnesių (nuo 2019 m. birželio 1 d. iki 2020 m. birželio 1 d.) žemės ūkio darbus dirbusių asmenų skaičius. Neįskaičiuojami jaunesni nei 16 metų asmenys. Apskaičiuojant darbuotojų skaičių (10 klausimas), sudedamas nuolatinių samdomųjų darbuotojų, įrašytų 581 eil. 6 skiltyje ir 582 eil. 6 skiltyje, skaičius ir pridodamas darbuotojas, atsakingas už žemės ūkio veiklos organizavimą ūmonėje.

21. **Ar ūmonėje buvo nuolatinių, žemės ūkio darbus dirbančių, samdomų darbuotojų (be asmens, atsakingo už kasdienės žemės ūkio gamybinės veiklos organizavimą ūmonėje)?** (12 klausimas) – jei ūmonėje dirba nuolatiniam darbui samdomi darbuotojai, žymima „taip“ (1) ir atsakoma į 12.1 klausimą, jei nedirba – žymima „ne“ (2) ir pereinama į 13 klausimą.

22. **Nuolatinius, žemės ūkio darbus dirbančius, samdomus darbuotojus paskirstykite pagal jų darbo laiką** (12.1 klausimas) – per paskutinius 12 mėnesių ūmonėje nuolatiniam darbui samdomų darbuotojų skaičius. Asmenys, kurie nurodytu laiku dirbo nuolat, bet dėl priežasčių, išvardytų 22.2 papunktyje, viso laikotarpio neišdirbo, taip pat priskiriami prie nuolatiniam darbui samdomų darbuotojų:

22.1. Samdomuoju darbuotoju laikomas asmuo, dirbantis už atlyginimą.

22.2. Prie samdomųjų darbuotojų priskiriami ir asmenys, kurie nurodytu laikotarpiu dirbo nuolat, bet dėl išvardytų priežasčių viso laikotarpio neišdirbo:

22.2.1. dėl specifinių gamybos sąlygų (pvz., daržininkystės, sodininkystės ūkių darbuotojai, kurie dirba tik tam tikrą ribotą laikotarpį (trumpalaikiai sezoniniai darbuotojai čia neįskaičiuojami);

22.2.2. dėl atostogų, karinės tarnybos, ligos, nelaimingo atsitikimo, mirties ar pan.;

22.2.3. dėl įsidarbinimo įmonėje pradžios ar pabaigos (darbuotojai, kurie per paskutinius 12 mėnesių dirbo toje įmonėje, o po to perėjo dirbti į kitą);

22.2.4. nutraukus darbą įmonėje dėl nenumatytų priežasčių (gaisro ir pan.).

22.3. Atskirai turi būti nurodomas nuolatiniam darbui samdomų darbuotojų vyrų (581 eil.) ir moterų (582 eil.) skaičius. Vyrų ir moterų skaičius turi būti išskirstytas pagal vidutiniškai per dieną dirbtų valandų skaičių.

23. **Ar įmonėje dirba laikiniams (sezoniniams) žemės ūkio darbams samdomi darbuotojai?** (13 klausimas) – jei įmonėje laikinam darbui samdomi darbuotojai, žymima „taip“ (1) ir atsakoma į 13.1 ir 13.2 klausimus. Jei nesamdomi – žymima „ne“ (2) ir pereinama prie 14 klausimo. Laikinam darbui samdomu darbuotoju laikomas asmuo, kurį įmonė samdo dirbti darbus tam tikrą laiką (per bulviakasį, šienapjūtę, rinkti akmenis, uogas ir pan.):

23.1. **Nurodykite darbuotojų skaičių** (13.1 klausimas) – nurodomas laikinai dirbusių vyrų ir moterų skaičius (per paskutinius 12 mėnesių). Jei nurodomas dirbusių vyrų / moterų skaičius 13.1 klausime, tai 13.2 klausime turi būti nurodytas dienų skaičius, kurias dirbo vyrai / moterys.

23.2. **Nurodykite dirbtų dienų skaičių** (13.2 klausimas) – nurodomas vyrų ir moterų dirbtų dienų skaičius (per paskutinius 12 mėnesių). Laikinam darbui samdomų darbuotojų darbo laikas perskaičiuojamas į nuolatiniam darbui samdomų darbuotojų (dirbančių visą darbo dieną) darbo laiką, net jeigu sutartyje nurodyta, kad darbo diena yra trumpesnė arba ilgesnė už nuolatiniam darbui samdomo darbuotojo darbo dieną. Visa darbo diena – 8 val. trukmės darbo diena, už kurią darbuotojui mokama visos darbo dienos alga ir per kurią atliekamas visą darbo dieną dirbančio asmens darbas. Pvz., jei darbuotojas dirbo dvi dienas po 4 val., žymima, kad jis dirbo vieną dieną. Taigi bendras dirbtų dienų skaičius apskaičiuojamas sudedant visų laikinai samdomų darbuotojų dirbtas valandas ir gautą sumą dalijant iš 8.

24. Surašymo ataskaitos **V skyriuje „Kita veikla“** nurodoma kita nei žemės ūkio įmonėje vykdoma pajamas duodanti (kurianti) veikla. Kita ūkio veikla – bet kuri kaimo vietovėje vykdoma veikla, nelaikoma žemės ūkio veikla, t. y. veikla, nesusijusi su žemės ūkio darbais, tačiau tiesiogiai susijusi su įmone ir turinti jam ekonominę poveikį. Tiesiogiai su įmone susijusi veikla – tai veikla, kurią atliekant naudojami įmonės išteklių (plotas, pastatai, mašinos ir t. t.) arba produktai. Jei nenaudojami jokie kiti įmonės išteklių, o tik darbo jėga – tai nelaikoma tiesiogiai su įmone susijusia veikla.

25. **Ar įmonė vykdo kitą pajamas duodančią veiklą?** (15 klausimas) – jei pažymima „taip“ (1), nurodomos visos kitos veiklos rūšys ir atsakoma į 15.1–15.2 papunkčiuose esančius klausimus:

25.1. **Kaimo turizmas, apgyvendinimas, kita laisvalaikio veikla** (680 eil.) – visa turizmo veikla (nakvynės paslaugos, turistų ar kitų grupių supažindinimas su ūkiu, sporto ir rekreacinė veikla ir kt.), jei naudojamas ūkio plotas, pastatai ar kiti išteklių.

25.2. **Amatai** (681 eil.) – ūkininkaujančio asmens, šeimos narių ar samdomų darbuotojų, pagaminti gaminiai, rankdarbiai, neatsižvelgiant į tai, kaip jie parduodami.

25.3. **Sveikatos apsaugos, socialinių arba švietimo paslaugų teikimas** (682 eil.) – bet kokia veikla, susijusi su sveikatos apsaugos, socialinių ar švietimo paslaugų teikimu ir su socialinėmis paslaugomis susijusi verslo veikla, kurioje naudojami ūkio išteklių arba pirminiai produktai. Teikiamos veterinarijos paslaugos neįtraukiamos.

25.4. **Žemės ūkio produktų perdirbimas** (684 eil.) – pirminių žemės ūkio produktų perdirbimas į antrinius produktus, neatsižvelgiant į tai, ar žaliava gaminama įmonėje ar perkama iš kitur (pvz., mėsos perdirbimas, sūrių gamyba ir kt.). Produktų gamyba vartoti sau arba tokių produktų pertekliaus pardavimas neįskaičiuojami.

25.5. **Medienos perdirbimas** (685 eil.) – medienos žaliavos pirminis apdorojimas (pvz., rąstų, medienos pjovimas). Tolesnis perdirbimas (pvz., baldų gaminimas) čia neįskaičiuojamas, o priskiriamas prie amatų (681 eil.).

25.6. **Miškininkystė** (686 eil.) – miškininkystės darbai, atliekami naudojant ūkio darbo jėgą, žemės ūkio techniką ir įrangą, paprastai naudojamą žemės ūkio tikslais.

25.7. **Akvakultūra** (687 eil.) – žuvų, vėžiagyvių ir t. t. auginimas ūkyje. Vien tik su žvejyba susijusi veikla neįtraukiama.

25.8. **Atsinaujinančios energijos (skirtos parduoti) gamyba** (688 eil.) – parduoti gaminama atsinaujinanti energija, įskaitant biokurą, biodujas ar elektros energiją, gaminamą vėjo jėgainių, vandens jėgainių ar kitos įrangos ar iš žemės ūkio gaunamų žaliavų. Neįskaičiuojama:

25.8.1. žemės nuoma atsinaujinančios energijos gamybos įrenginių statybai (pvz., vėjo jėgainių statybai);

25.8.2. vien tik žaliavų pardavimas kitam ūkiui ar įmonei atsinaujinančiai energijai gaminti;

25.8.3. atsinaujinančios energijos gamyba tik ūkio reikmėms.

25.9. **Darbas pagal sutartis (naudojant įmonės įrenginius)** (689 eil. ir 690 eil.) – darbas pagal sutartį, naudojant įmonės techniką (pvz., sniego valymas, krovinių vežimas, kraštovaizdžio priežiūros darbai, žemės ūkio paslaugų teikimas ar pan.) ir kt. Neįskaitomas įmonės žemės palaikymas geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės, nes ši veikla yra laikoma žemės ūkio veikla. Jeigu pagal sutartį (žodinę ar raštišką) buvo atliekami žemės ūkio darbai kitame ūkininkų ar šeimos ūkyje ar žemės ūkio bendrovėje ar įmonėje, pažymima 689 eil., jei buvo atliekami ne žemės ūkio darbai – pažymima 690 eil.

25.10. **Kita veikla** (691 eil.) – kita pirmiau nepaminėta pelninga veikla (pvz., sandėliavimas, mašinų nuoma ir kt.).

26. **Kokia yra kitos pajamas duodančios veiklos pajamų procentinė dalis, palyginti su visomis įmonės pajamomis?** (15.2 klausimas) – pažymimas vienas iš pateiktų atsakymų, nurodant kitos veiklos pajamų dalį visose įmonės pajamose. Kitos veiklos pajamų dalis visose įmonės pajamose yra apskaičiuojama taip:

$$\text{Kitos veiklos pajamų dalis visose įmonės pajamose} = \frac{\text{Kitos (ne žemės ūkio) veiklos pajamos}}{\text{Bendros įmonės pajamos (žemės ūkio + kitos (ne žemės ūkio) veiklos) + tiesioginės išmokos}} \times 100 \%$$

27. Surašymo ataskaitos **VI skyriuje „Gyvūnų laikymas“** turi būti pateikiami statistiniai duomenys apie tai, kaip laikomi galvijai, kiaulės ir vištos dedeklės.

28. Jei įmonė laiko galvijus, 16 klausime pažymima „taip“ ir pateikiami atsakymai į 16.1, 16.2, 16.3 ir 16.4 klausimus. Pateikiami duomenys apie melžiamų karvių ir kitų galvijų laikymą. Jei įmonė paprastai laiko galvijus, bet 2020 m. birželio 1 d. ūkyje jų laikinai nėra (jie parduoti, krito ar pan.), vis tiek turi būti pažymima „taip“ ir atsakoma į 16.1, 16.2, 16.3 ir 16.4 klausimus:

28.1. **Kiti galvijai** – visi galvijai, išskyrus melžiamas karves.

28.2. **Saitinis laikymas tvarte (pririštų galvijų laikymas su srutų tvarkymu)** (700 eil.) – nurodomos galvijų laikymo vietos tvartuose, kur galvijai yra pririšami tam tikroje vietoje ir negali laisvai judėti visoje patalpoje. Taip laikomi galvijai šeriami ir melžiami stovėjimo vietose (melžti galima ir melžimo aikštelėse, tada karvės paleidžiamos melžti ir vėl pririšamos po melžimo). Čia įrašomos galvijų laikymo vietos tuose tvartuose, kuriuose mėšlas tvarkomas srutų pavidalu (mėšlas ir šlapimas suteka į bendrą duobę, kur susidaro srutos). 700 eil. 1 skiltyje nurodomos melžiamų karvių laikymo vietos, 700 eil. 2 skiltyje – kitų galvijų laikymo vietos.

28.3. **Saitinis laikymas tvarte (pririštų galvijų laikymas su tirštojo mėšlo tvarkymu)** (701 eil.) – nurodomos galvijų laikymo vietos tvartuose, kur galvijai yra pririšami tam tikroje vietoje ir negali laisvai judėti visoje patalpoje, kaip aprašyta 28.2 punkte, tačiau čia įrašomos galvijų laikymo vietos tuose tvartuose, kuriuose tvarkomas tirštasis mėšlas, t. y. tirštas mėšlas ir šlapimas surenkamas ir pašalinamas atskirai. 701 eil. 1 skiltyje nurodomos melžiamų karvių laikymo vietos, 701 eil. 2 skiltyje – kitų galvijų laikymo vietos.

28.4. **Besaitis laikymas tvarte (palaidų galvijų laikymas su srutų tvarkymu)** (702 eil.) – nurodomos galvijų laikymo vietos tvartuose, kur galvijai gali laisvai judėti. Palaido laikymo karvidės būna kelių tipų: boksinės (būna su nekreikiamais bokšais ir atvirais mėšlo takais arba su grotelėmis dengtais mėšlo takais; su kreikiamais bokšais); kombiboksinės; su giliomis ar pusiau giliomis

guoliavietėmis (kraikinis laikymas); su nuožulniomis (gyvulių nutrypiamomis) grindimis. Šeriami ir girdomi patalpoje gyvuliai turi laisvai prieiti prie ėdžių ir girdyklų bet kuriuo paros metu. Čia įrašomos galvijų laikymo vietos tuose tvartuose, kuriuose mėšlas tvarkomas srutų pavidalu (mėšlas ir šlapimas suteka į bendrą duobę, kur susidaro srutos). 702 eil. 1 skiltyje nurodomos melžiamų karvių laikymo vietos, 702 eil. 2 skiltyje – kitų galvijų laikymo vietos.

28.5. Besaitis laikymas tvarte (palaidų galvijų laikymas su tirštojo mėšlo tvarkymu) (703 eil.) – nurodomos galvijų laikymo vietos tvartuose, kur galvijai gali laisvai judėti, kaip aprašyta 28.4 punkte, tačiau čia įrašomos galvijų laikymo vietos tuose tvartuose, kuriuose tvarkomas tirštasis mėšlas, t. y. tirštas mėšlas ir šlapimas surenkamas ir pašalinamas atskirai. 703 eil. 1 skiltyje nurodomos melžiamų karvių laikymo vietos, 703 eil. 2 skiltyje – kitų galvijų laikymo vietos.

28.6. Kito tipo patalpose (su srutų tvarkymu) (704 eil.) – čia įrašomos galvijų laikymo vietos kituose nei 700–703 eil. išvardytuose tvartuose, kuriuose mėšlas tvarkomas srutų pavidalu (mėšlas ir šlapimas suteka į bendrą duobę, kur susidaro srutos).

28.7. Kito tipo patalpose (su tiršto mėšlo tvarkymu) (705 eil.) – čia įrašomos galvijų laikymo vietos kituose nei 700–703 eil. išvardytuose tvartuose, kuriuose tvarkomas tirštasis mėšlas, t. y. tirštas mėšlas ir šlapimas surenkamas ir pašalinamas atskirai.

28.8. Nuolat lauke (706 eil.) – nurodomas galvijų, kurie nuolat laikomi lauke skaičius. Nuolat lauke dažniausiai yra laikomi tam tikrų veislių mėsiniai galvijai (galovėjai, hailendai, angusai ir kt.), tačiau Europos Sąjungos bei Lietuvos teisės aktai nedraudžia tokiu būdu auginti ir kitų veislių galvijus.

28.9. Diendaržis – aptvaras lauke prie tvarto gyvuliams pasivaikščioti ir laikyti.

29. Jei įmonėje laikomos kiaulės, 17 klausime pažymima „taip“ ir pateikiami atsakymai į 17.1, 17.2, 17.3 ir 17.4 klausimus. Pateikiami duomenys apie veislinių paršavedžių ir penimų kiaulių laikymą. Jei įmonė paprastai laiko kiaules, bet 2020 m. birželio 1 d. ūkyje jų laikinai nėra (jos parduotos, sanitarinis valymas ar pan.), vis tiek turi būti pažymima „taip“ ir atsakoma į 17.1, 17.2, 17.3 ir 17.4 klausimus:

29.1. Penimos kiaulės – visos kiaulės, išskyrus veislines paršavedes ir paršelius iki 20 kg (iki 2 mėn.).

29.2. Ant ištisai grotelėmis dengtų grindų (720 eil.) – nurodomos kiaulių laikymo vietos tvarte, kurio grindys yra ištisai grotelinės, t. y. visas grindų plotas yra uždengtas grotelėmis, mėšlas ir šlapimas krinta į duobę, esančią po grindimis. 720 eil. 1 skiltyje nurodomos veislinių paršavedžių laikymo vietos, 720 eil. 2 skiltyje – penimų kiaulių laikymo vietos.

29.3. Ant iš dalies grotelėmis dengtų grindų (721 eil.) – nurodomos kiaulių laikymo vietos tvarte, kurių dalis grindų yra dengtos grotelėmis, mėšlas ir šlapimas krinta į duobę, esančią po grindimis. 721 eil. 1 skiltyje nurodomos veislinių paršavedžių laikymo vietos, 721 eil. 2 skiltyje – penimų kiaulių laikymo vietos.

29.4. Patalpose su kieta grindų danga (be gilaus kraiko) (722 eil.) – nurodomos kiaulių laikymo vietos patalpose su kietomis grindimis, paprastai pagamintomis iš nepoliruoto cemento (kad neslystų) arba kieto grunto. Kad būtų lengviau valyti, grindys paprastai yra nuožulnios. 722 eil. 1 skiltyje nurodomos veislinių paršavedžių laikymo vietos, 722 eil. 2 skiltyje – penimų kiaulių laikymo vietos.

29.5. Patalpose, kuriose visas paviršius padengtas giliu kraiku (723 eil.) – nurodomos kiaulių laikymo vietos tvarte, kurio grindys padengtos storu kraiku sluoksniu (šiaudų, durpių, pjuvenų ar kitos panašios medžiagos, jungiančios mėšlą ir šlapimą), kuris pašalinamas iš tvarto periodiškai, kas kelis mėnesius. 723 eil. 1 skiltyje nurodomos veislinių paršavedžių laikymo vietos, 723 eil. 2 skiltyje – penimų kiaulių laikymo vietos.

29.6. Kito tipo patalpose (724 eil.) – visi anksčiau nepaminėti būdai kiaulėms laikyti. Čia įtraukiami tradiciniai, šiaudais kreikiami tvartai su plonu mėšlo sluoksniu, kuris reguliariai yra pašalinamas. 724 eil. 1 skiltyje nurodomos veislinių paršavedžių laikymo vietos, 724 eil. 2 skiltyje – penimų kiaulių laikymo vietos.

30. Jei įmonėje laikomos vištos dedeklės, 18 klausime pažymima „taip“ ir pateikiami atsakymai į 18.1 ir 18.2 klausimus. Jei įmonė paprastai laiko vištas dedekles, bet 2020 m. birželio 1 d.

ūkyje jų laikinai nėra (jos parduotos, sanitarinis valymas ar pan.), vis tiek turi būti pažymima „taip“ ir atsakoma į 18.1 ir 18.2 klausimus:

30.1. Ant gilaus kraiko (740 eil.) – būdas vištoms laikyti, kai mažiausiai trečdalis grindų pakreikta šiaudais, žvyru, medžio drožlėmis ar kitomis panašiomis medžiagomis, surišančiomis mėšlą. Tai dažniausiai yra paprastas uždaras pastatas, termiškai izoliuotas, mechaniškai ar natūraliai vėdinamas. Du trečdaliai grindų turi būti įrengta kaip duobė, kurią uždengia grotelės ir kurioje susirenka mėšlas per 13–15 kiaušinių dėjimo mėnesių. Dedeklių lizdai, lesyklos ir girdyklos įrengiamos virš grotelių, kad kraikas liktų sausas. Tokiu būdu laikomos vištos dedeklės gali laisvai vaikščioti, išskleisti sparnus ar net paskristi.

30.2. Paukštidėse su daugiapakopėmis sistemomis (be kraiko) (741 eil.) – daugiapakopės sistemos vištoms laikyti, kuriose kraikas nenaudojamas. Jos susideda iš pirmo aukšto ir vienos ar kelių platformų, iš kurių mėšlas negali nukristi ant žemiau esančių. Šioje laikymo sistemoje paukščiams įrengiami mažiausiai du lygiai. Pats pastatas – konstrukcija su šilumos izoliacija, mechaniniu vėdinimu ir natūralia arba dirbtine šviesa. Paukščiai gali turėti išėjimą į lauką. Paukščiai laikomi didelėmis grupėmis ir gali laisvai judėti per visą pastatą keliais lygiais. Erdvė yra padalyta į skirtingas zonas: šėrimą ir gėrimą, miegą ir poilsį, judėjimo zoną, kiaušinių dėjimą. Kadangi gyvūnai gali naudoti kelis lygius, leistinas didesnis gyvūnų tankis, palyginti su laikymu ant gilaus kraiko. Išmatos pašalinamos mėšlo diržais arba surenkamos į mėšlo duobę.

30.3. Bateriniai narvai – būdas vištoms laikyti, kai vištos dedeklės laikomos po vieną ar po kelias narve. Vištos laikomos uždaroje patalpoje su mechaniniu vėdinimu ir apšvietimo sistema (natūralaus apšvietimo sistemos gali ir nebūti). Paukščiai laikomi sujungtuose plieninės vielos narvuose, išdėstytuose ilgomis eilėmis. Išmatos krinta per narvų dugną ir kaupiasi žemiau esančioje gilioje duobėje ar kanale, arba iš karto pašalinamos. Vištų dedeklių išmatos baterinėse sistemose paukštidėje nėra maišomos su kitomis medžiagomis, tokiomis kaip kraikas, ir gali būti džiovinamos arba sumaišomos su vandeniu tolimesniam naudojimui. Yra trys įprastinės vištų dedeklių laikymo bateriniuose narvuose sistemos, naudojamos Europoje: baterinis narvas su mėšlo konvejeriu, baterinis narvas su gilia mėšlo duobe, baterinis narvas ant aukštų atramų (po kiekvienu baterijų aukštu įrengti mėšlo surinktuvai (konvejeriai).

30.4. Bateriniuose narvuose su mėšlo konvejeriu (742 eil.) – vištos dedeklės laikomos bateriniuose narvuose, kai mėšlas pašalinamas iš pastato mechaniniu konvejeriu, esančiu po narvu. Ant judančių juostų, esančių po narvais, krinta išmatos. Jos kaupiamos ir pašalinamos iš pastato į uždaras saugyklas. Šioje eilutėje taip pat įrašomos vištų dedeklių laikymo vietos, esančios bateriniuose narvuose su mėšlo pašalinimo grandikliniais – skreperiais.

30.5. Bateriniuose narvuose su gilia mėšlo duobe (743 eil.) – vištos dedeklės laikomos bateriniuose narvuose, kur mėšlas krinta į po narvais esančią gilią duobę ir kaupiasi. Paukščiai laikomi narvuose viename ar keliuose aukštuose. Išmatos krinta į mėšlo duobę (gilią duobę) arba į kanalą po narvais su išliejamu iš girdyklų vandeniu. Mėšlas skreperiu arba traktorius priekiniu krautuvu pašalinamas vieną kartą per metus ar rečiau. Kai kur vėdinimo sistemos gali būti įrengtos taip, kad šiltas oras būtų naudojamas šlapiam mėšlui džiovinti giliose duobėse ar kanaluose.

30.6. Bateriniuose narvuose ant aukštų atramų su mėšlo surinktuvais (744 eil.) – vištos dedeklės laikomos bateriniuose narvuose, kur mėšlas krinta ant grindų po narvu. Ten susidaro tirštas mėšlas, kuris reguliariai pašalinamas mechaniškai (juostiniu konvejeriu). Mėšlo surinktuvai įrengti po kiekvienu baterijų aukštu. Tai panašu į narvą su gilia duobe, tik čia tarp narvo ir vietos išmatoms kaupti yra reguliuojamasis vožtuvas. Taip pat išmatų kaupyklos sienose yra didelės angos, per kurias vyksta vėdinimas, ir taip pagreitinamas džiovimas. Narvas ir išmatų kaupykla yra atskirtos, todėl išmatos gali būti šalinamos į lauko saugyklą bet kada, netrukdamt paukščių.

30.7. Kito tipo patalpose (745 eil.) – vištų dedeklių laikymas visose kitokio tipo, nei išvardyta aukščiau, patalpose.

30.8. Lauke (laisvai) (746 eil.) – vištų dedeklių laikymo būdas, kai paukščiai į lauke jiems skirtą teritoriją gali patekti laisvai iš joms skirtų patalpų per angas sienose ar kitokiu būdu. Lauke joms gali būti įrengta priedanga (priedanga gali būti medžiai ar krūmai, tačiau priedanga gali būti ir dirbtinė). Gali būti įrengtos smėlio vonios ar kitokios priemonės paukščiams išvilioti į lauką. Čia

įrašomas ir pats paprasčiausias būdas vištoms laikyti, kai vištos dedeklės laikomos joms skirtoje patalpoje, bet paleidžiamos į laukę esančią aptvertą teritoriją.

31. Surašymo ataskaitos **VII skyrius „Tręšimas, mėšlo ir (ar) srutų gavyba“** pateikiami statistiniai duomenys apie naudojamų žemės ūkio naudmenų tręšimą organinėmis ir mineralinėmis trąšomis, nurodomi mėšlo ir (ar) srutų paskleidimo būdai, nurodomas į įmonę įvežto / iš įmonės išvežto mėšlo ir (ar) srutų kiekis, nurodyti mėšlo saugojimo įrenginiai (nuo 2019 m. birželio 1 d. iki 2020 m. birželio 1 d.). **19.2 klausime** visas tręšti įmonėje panaudotas mėšlas ir (ar) srutos (t. y. pagaminto ir įvežto mėšlo ir (ar) srutų kiekis, atėmus išvežtą mėšlą ir (ar) srutas) paskirstomas pagal paskleidimo būdą. Įrašius kiek procentų viso mėšlo įmonėje buvo panaudota / nepanaudota tręšti, kiekvienu iš nurodytų būdų, 820–827 eil. suma turi būti lygi 100 proc.:

$$\begin{array}{l} \text{Tręšti panaudoto} \\ \text{mėšlo dalis visame} \\ \text{turimo mėšlo kiekyje} \end{array} = \frac{\text{Tręšti panaudotas mėšlo kiekis, taikant vieną iš nurodytų būdų}}{\text{Visas turimas mėšlas}} \times 100 \% \\ \text{(pagaminto ir įvežto mėšlo kiekis, atėmus išvežtą mėšlą)}$$

31.1. Paskleista plataus skleidimo būdu – mėšlas paskleidžiamas žemės ar augalų ploto paviršiuje, nenaudojant paskirstymo ar įpurškimo technikos:

31.1.1. Mėšlas nėra įterpiamas į dirvą (820 eil.) – viso tręšti panaudoto mėšlo, kuris nebuvo įterptas į dirvą, procentinė dalis. Jeigu mėšlas per 24 valandas nuo plataus paskleidimo nebuvo įterptas, jis įrašomas šioje eilutėje.

31.1.2. Mėšlas įterpiamas į dirvą per 4 valandas nuo paskleidimo (821 eil.) – viso tręšti panaudoto mėšlo, kuris buvo mechaniškai įterptas į dirvą per keturias valandas po paskleidimo, procentinė dalis.

31.1.3. Mėšlas įterpiamas į dirvą po 4 valandų nuo paskleidimo (822 eil.) – viso tręšti panaudoto mėšlo, kuris buvo mechaniškai įterptas į dirvą praėjus daugiau kaip keturioms valandoms nuo paskleidimo, procentinė dalis. Jei mėšlas per 24 valandas nuo plataus skleidimo nebuvo įterptas, jis įtraukiamas į 820 eil. „Mėšlas nėra įterpiamas į dirvą“.

31.2. Paskleista paskirstymo būdu – skystas mėšlas arba srutos paskleidžiami lygiagrečiomis juostomis neskleidžiant mėšlo tarp tų juostų ir naudojant prie cisternos ar traktoriaus pritvirtintą aparatą (skirstytuvą) skystam mėšlui arba srutomis išpilti ant žemės:

31.2.1. Skystas mėšlas arba srutos išleidžiamos skleistuvais su besivelkančiomis žarnomis (823 eil.) – paskleidimas naudojant išleidžiamąją žarną – tam tikro tipo skirstytuvą, kurį sudaro kelios prie strypo pritaisytos žarnos ir kuriame nenaudojami įtaisai, skirti augalams ar žolės lapams praskirti.

31.2.2. Skystas mėšlas arba srutos išleidžiamos skleistuvais su metaliniais antgaliais (824 eil.) – paskleidimas naudojant išleidžiamąjį antgalį – tam tikro tipo skirstytuvą, kurį sudaro keli prie strypo pritaisyti pėdos arba bato formos įtaisai, skirti augalams ar žolės lapams paskirstyti, kad paviršių būtų galima nukloti mėšlo juostomis kuo mažiau užteršiant augalus ar žolę.

31.3. Paskleista įpurškimo būdu – tręšimas skystu mėšlu arba srutomis, įpurškiant į dirvoje padarytus įvairaus gylio griovelius atsižvelgiant į purškiklio tipą:

31.3.1. Negiliai (4–6 cm gylio), įpurškus grioveliai neužverčiami (825 eil.) – skysto mėšlo ar srutų paskleidimo būdas, kai grioveliai yra negilūs, paprastai 4–6 cm gylio. Įpurškus jie neužverčiami.

31.3.2. Giliai (12–30 cm gylio), įpurškus grioveliai užverčiami (826 eil.) – skysto mėšlo ar srutų paskleidimo būdas, kai grioveliai yra gilesni, paprastai 12–30 cm gylio. Įpurškus jie užverčiami.

31.4. Nurodykite mėšlo saugojimo įrenginius ir jų talpą mėnesiais, per kuriuos saugojimo įrenginiuose telpa gautas mėšlas išvengiant nutekėjimo pavojaus (24 klausimas) – nurodoma atitinkamame įrenginyje saugomo mėšlo dalis procentais, t. y. nurodoma, kiek procentų nuo viso saugomo mėšlo saugoma konkrečiame įrenginyje). Jei mėšlas saugomas viename įrenginyje, tuomet vienoje iš 900–908 eil. įrašoma 100 proc. Taip pat turi būti nurodyta, kiek mėnesių mėšlas laikomas konkrečiame įrenginyje (1; 2 ...5 ar pan., tačiau ne daugiau kaip 12 mėn.):

31.4.1. Tirštasis mėšlas, saugomas atviromis krūvomis arba atviroje tam skirtoje vietoje (900 eil.) – tirštasis mėšlas, kuris paprastai keletą mėnesių saugomas atviromis krūvomis arba atviroje tam skirtoje vietoje.

31.4.2. **Tirštasis mėšlas, saugomas uždromis komposto krūvomis** (901 eil.) – tirštasis mėšlas, kuris saugomas uždromis aeruotomis ir (arba) mišraus tipo komposto krūvomis.

31.4.3. **Tirštasis mėšlas, saugomas duobėse, esančiose po gyvūnų laikymo patalpomis** (902 eil.) – tirštasis mėšlas, kuris mažiau nei 1 metus saugomas su nedideliu vandens kiekiu arba be jo, paprastai po grotelėmis dengtomis grindimis uždaroje ūkinių gyvūnų laikymo patalpoje.

31.4.4. **Tirštasis mėšlas, saugomas gilaus kraiko sistemose** (903 eil.) – tirštasis mėšlas, kaupiamas per 6 arba 12 mėnesių gamybos ciklą.

31.4.5. **Skystasis mėšlas / srutos, saugomos nedengtos** (904 eil.) – skystasis mėšlas arba srutos, kurios mažiau nei 1 metus saugomos nedengtuose rezervuaruose (kaupyklose).

31.4.6. **Skystasis mėšlas / srutos, saugomos po pralaidžia danga** (905 eil.) – skystasis mėšlas arba srutos, kurios mažiau nei 1 metus saugomos rezervuaruose po pralaidžia danga (pvz., molio, šiaudų ar natūraliai susiformavusios plutos).

31.4.7. **Skystasis mėšlas / srutos, saugomos po nepralaidžia danga** (906 eil.) – skystasis mėšlas arba srutos, kurios mažiau nei 1 metus saugomos rezervuaruose po nepralaidžia danga (pvz., didelio tankio polietileno ar neigiamo slėgio danga).

31.4.8. **Kasdien paskleidžiamas mėšlas** (908 eil.) – mėšlas, kuris kasdien pašalinamas iš uždaro patalpos ir per 24 valandas nuo išskyrimo panaudojamas pasėliams arba ganykloms tręšti.

32. Surašymo ataskaitos VIII skyriuje „**Žemės ūkio gamybos metodai, drėkinimas**“ pateikiami statistiniai duomenys apie tiesiogiai vartotojams parduotą produkciją, įmonėje naudojamą įrangą energijai iš atsinaujinančių energijos šaltinių gaminti, taikomus žemės dirbimo metodus, dirvožemio dangą žiemą, žemės ūkio augalų drėkinimą:

32.1. **Ar tiesiogiai vartotojams parduota produkcija sudaro daugiau kaip 50 proc. visos įmonės parduotos produkcijos?** (26 klausimas) – jei įmonės tiesiogiai vartotojams parduota produkcija per 12 mėnesių iki surašymo pradžios sudarė daugiau kaip 50 proc. įmonės parduotos produkcijos, žymima „taip“ (1), jei mažiau kaip pusę – žymima „ne“ (2). 50 proc. yra orientacinis dydis, o ne tiksli riba. Tiesioginis pardavimas vartotojams – įvairiais būdais tiesiogiai iš įmonės vartotojams (pvz., ligoninėms, darželiams, mokykloms, kaimynams, tiesiogiai parduotuvėms, turguje ir kt.) parduota arba atiduota produkcija. Parduota supirkimo, perdirbimo įmonėms ar prekybos tarpininkams produkcija nelaikoma parduota tiesiogiai vartotojams.

32.2. **Ar yra naudojama įranga energijai iš atsinaujinančių energijos šaltinių gaminti?** (27 klausimas) – žymima „taip“ jeigu įmonėje yra naudojama įranga energijai iš vėjo, biomasės, saulės, vandens ar kitų atsinaujinančių šaltinių gaminti.

32.3. **Jeigu taip, nurodykite iš kokių** (27.1 klausimas) – nurodomas energijos šaltinis, iš kurio yra gaminama atsinaujinanti energija ir, priklausomai nuo šaltinio, naudojama atitinkama įranga. Šiuo klausimu siekiama išsiaiškinti, kokia įranga (pagal atsinaujinantį energijos šaltinį) buvo naudojama įmonėje atsinaujinančiai energijai gaminti per 12 mėnesių iki surašymo ataskaitinės dienos (nuo 2019 m. birželio 1 d. iki 2020 m. birželio 1 d.). Atsinaujinantys energijos šaltiniai – tai gamtos išteklių, kurių atsiradimą ir atsinaujinimą lemia gamtos ar žmogaus sukurti procesai (saulės, vėjo, geotermiškė, hidro, biomasės energija). Pagaminta energija gali būti skirta parduoti arba žemės ūkio produktams gaminti įmonėje. Įmonės žemėje esanti įranga neįskaičiuojama, jeigu pati įmonė neužsiima energijos gamyba (tiesiog gauna mokesčių už žemės nuomą). Įranga, naudojama ne žemės ūkio produktų gamybos reikmėms, neįskaičiuojama. Pvz., saulės kolektoriai karštam vandeniui gauti, šildymas malkomis ir pan. Neįskaičiuojama įranga, kuri priklauso kitai įmonei, o įmonė teikia tik žaliavą atsinaujinančią energiją gaminti. Tačiau jei įmonė yra investavusi į atsinaujinančios energijos gamybos įrangą, esančią kitoje įmonėje ar kitame ūkyje, turi būti pažymėtas teigiamas atsakymas. Pažymimas vienas iš nurodytų energijos šaltinių:

32.3.1. **Vėjo** (950 eil.) – nurodoma tuomet, kai įmonėje yra naudojama įranga energijai gaminti iš vėjo energijos. Vėjo energija naudojama elektros energijai gaminti. Kadangi tai nėra pastovus energijos šaltinis, todėl būtini energijos kaupikliai. Tai gali būti elektros tinklai arba vietiniai akumuliatoriai. Vėjo jėgainės būna horizontaliosios arba vertikaliosios. Pastarosios nesukelia triukšmo, veikia net esant mažam vėjo greičiui, tačiau jų naudingumo koeficientas mažesnis, nei horizontaliųjų. Pramoniniam elektros energijos gaminimui naudojamos didelės jėgainės, kurių

galingumas gali siekti 5 MW, o sparnų diametras – 126 m. Iš vėjo gaunama tiesioginė mechaninė energija taip pat įskaičiuojama.

32.3.2. Biomasės (951 eil.) – nurodoma tuomet, kai įmonėje yra naudojama įranga energijai gaminti iš biomasės. Biomasė – tai mediena, jos ruošos ir apdirbimo atliekos; žemės ūkio augalai ir jų liekanos (rapsai, kviečiai, šiaudai ir t. t.); gyvulininkystės atliekos (gyvulių ir paukščių mėšlas); maisto pramonės organinės atliekos; nutekamųjų vandenų dumble susikaupusios organinės medžiagos; komunalinių atliekų organinė frakcija. Biomasė kaip kuras gali būti vartojama kieta, skysta arba dujinė. Biomasė gali būti naudojama šilumai, elektros energijai, biodegalams, bioalyvai, biodujoms gaminti.

32.3.3. Biomasės: iš jos biometano (952 eil.) – nurodoma tuomet, kai įmonėje yra naudojama įranga biodujoms gaminti iš biomasės. Biodujos – tai unikalūs pagal dujinių dalių sudėtį mišinys, kuris susidaro kaip galutinis atliekų organinės dalies anaerobinio mikrobiologinio rūgimo arba cheminių reakcijų tarp suirusių atliekų dalių rezultatas. Jų sudėtyje būna metano (40–75 proc.), anglies dioksido (25–50 proc.), azoto (6–7 proc.), deguonies, vandenilio, sieros vandenilio, amonio junginių, vandens garų (iki 2 proc.) ir kitų junginių.

32.3.4. Saulės (953 eil.) – nurodoma tuomet, kai įmonėje yra naudojama įranga energijai gaminti iš saulės energijos. Saulės energija dažniausiai naudojama šilumos ir elektros energijai gaminti. Dažniausiai naudojami saulės kolektoriai (vandeniui, patalpoms šildyti ir žemės ūkio produkcijai džiovinti), tačiau gali būti naudojami ir kiti įrenginiai (pvz., saulės elementai, sujungti į modulius, žemės ūkyje naudojami vandeniui pumpuoti, nuošalioms vietovėms elektrifikuoti ir pan.). Neįskaitoma saulės energija, naudojama tiesiogiai šildyti, būstus ar kitus pastatus apšviesti.

32.3.5. Hidro (vandens) (954 eil.) – nurodoma tuomet, kai įmonėje yra naudojama įranga energijai gaminti iš vandens jėgos. Vandens jėga yra potenciali arba kinetinė vandens energija, hidroelektrinėse paversta į elektros energiją.

32.3.6. Kito atsinaujinančio energijos šaltinio (955 eil.) – nurodoma tuomet, kai įmonėje yra naudojama įranga siekiant gauti energiją iš kitų, nei nurodyta anksčiau, atsinaujinančių energijos šaltinių.

32.4. Įmonės taikomi žemės dirbimo metodai (28 klausimas) – įmonės ariamos žemės plotas paskirstomas pagal tai, kokie žemės dirbimo metodai jame buvo taikomi tarp derliaus nuėmimo 2019 m. ir sėjos (arba kitokio dirvos paruošimo) 2020 m.

32.4.1. Įprastinis žemės įdirbimas (960 eil.) – nurodomas ariamos žemės plotas hektarais, kuriame pirminis žemės dirbimas atliekamas plūgu su verstuvais, o paskui viršutinis išartos dirvos sluoksnis išpurenamas akėčiomis.

32.4.2. Tausojamasis žemės įdirbimas (961 eil.) – nurodomas ariamos žemės plotas hektarais, kuriame taikomas toks žemės dirbimas ar sistema, kai ant dirvos paviršiaus paliekamos augalų liekanos (ne mažiau kaip 30 proc.) siekiant kontroliuoti eroziją ir išlaikyti drėgmę, paprastai neapverčiant dirvos.

32.4.3. Be įdirbimo (tiesioginė sėja) (962 eil.) – nurodomas ariamos žemės plotas, kuris nėra įdirbamas nuo derliaus nuėmimo iki sėjos.

32.5. Dirvožemio dangą žiemą (29 klausimas) – ariamoje žemėje žiemą (tarp derliaus nuėmimo 2019 m. ir sėjos 2020 m.) gali būti įprasti žieminiai pasėliai, antsėliai arba tarpiniai pasėliai, gali būti paliktos augalų liekanos arba dirva gali būti suarta, bet neapsėta, taip pat žemė, kurioje auga daugiamečiai augalai ir kuri nebuvo įdirbta 2019 m. Paskirstoma tik ariama žemė, kultūrinių ganyklų, natūralių pievų ir ganyklų, sodų, medelynų, kitų daugiamečių augalų, šiltnamių plotai neįrašomi:

32.5.1. Įprasti žieminiai pasėliai (970 eil.) – ariamos žemės plotas, kuriame pasėliai sėjami rudenį ir žiemoja per visą žiemą (tai įprastiniai pasėliai, tokie kaip žieminiai kviečiai, kvietrugiai, miežiai).

32.5.2. Antsėliai arba tarpiniai pasėliai (971 eil.) – ariamos žemės plotas, kuriame pasėliai sėjami, norit palaikyti uždengtą dirvožemio paviršių žiemą ir taip išlaikyti, jo optimalias agrofizikines ir chemines savybes, išsaugoti maistines medžiagas. Šių augalų ekonominė nauda yra maža, pagrindinis jų tikslas yra apsaugoti dirvožemį ir maistines medžiagas. Dažniausia pavasarį, prieš

sėjant kitus augalus, jie užariami. Jų derlius nėra nuimamas, jie nėra naudojami pašarui. Ariama žemė be dangos arba jei joje yra tik augalų liekanos, yra ypač jautri dirvožemio erozijai ir maistinių medžiagų bei trąšų praradimui. Norint sumažinti nuostolius, kurie yra žalingi aplinkai ir ekonomikai, yra naudojamas vienas iš veiksmingiausių būdų – visą laiką žemę dengti augalais. Šie pasėliai neturėtų būti painiojami su įprastais žieminiais pasėliais (jie buvo aprašyti 970 eil.) arba pievomis.

32.5.3. Augalų liekanos (ražienos ir kita) (972 eil.) – ariamos žemės plotas, kuris žiemą buvo padengtas augalų liekanomis. Tarpiniai pasėliai ir atsėliai neįskaičiuojami. Augalų liekanos gali būti šiaudai, ražienos ar kitų augalų dalys, sudarantys gerą mulčių (pvz., cukrinių runkelių lapai), nepaisant to, kad jos likusios nuo ankstesnio derliaus arba atvežtos iš kitur. Šiaudai gali būti panaudojami energetiniams ar kitokiems tikslams, tačiau dirvos paviršiuje jų turi likti ne mažiau 10 proc. buvusio kiekio.

32.5.4. Suarta, bet neapsėta dirva (973 eil.) – ariamos žemės plotas, kuris rudenį suiriamas arba kitaip įdirbamas, bet neužsėjamas ir neuždengiamas augalų liekanomis ir taip paliekamas iki pavasario žemės ūkio darbų, atliekamų prieš sėją arba sėjos metu. Ariama žemė, kurioje po dirbimo ant paviršiaus lieka daugiau negu 10 proc. ten augusių augalų liekanų, įrašoma 972 eil. „Augalų liekanos“.

32.5.5. Ariamos žemės plotai, kuriuose augalai auga ne vienus metus ir kuri nebuvo įdirbta 2019 m. rudenį (963 ir 974 eil.) – ariamos žemės plotas, kuriame augalai auga ne vienus metus (kmynai, braškės, daugiametės žolės iki 5 m. ir kt.) ir kuris ataskaitiniais metais nebuvo apsėjamas arba įdirbamas.

32.6. Ar įmonės auginami žemės ūkio augalai buvo drėkinami 2020 m. (30 klausimas) – pateikiant statistinius duomenis apie žemės ūkio augalų drėkinimą, įtraukiami ir šiltnamių plotai.

32.7. Nurodykite, kokie drėkinimo metodai taikomi (30.2 klausimas) – įrašomi ir šiltnamiams drėkinti naudojami metodai:

32.7.1. Paviršinis drėkinimas (980 eil.) – vandens nukreipimas žemės paviršiumi užtvindant visą plotą arba išilgai nedidelių latakų tarp pasėlių eilių pasinaudojant sunkio jėga.

32.7.2. Drėkinimas purkštuvais (981 eil.) – augalų drėkinimas aukštu spaudimu purškiant vandenį ant sklypų.

32.7.3. Lašelinis drėkinimas (982 eil.) – augalų drėkinimas lašinant prie jų vandenį, naudojant mikropurkštuvus arba sudarant rūko sąlygas.

32.8. Nurodykite, kokie vandens šaltiniai naudojami drėkinti (30.3 klausimas) – nurodomas viso ar dalies vandens, naudojamo žemės ūkio augalams drėkinti, šaltinis. Įmonė gali naudoti vieną ar kelis drėkinimo vandens šaltinius, atsižvelgiant į oro sąlygas ir kainą. Įrašomi ir šiltnamiams drėkinti naudojami šaltiniai:

32.8.1. Požeminis vanduo (įmonės) (985 eil.) – įmonėje ar netoli jo esantys vandens šaltiniai, naudojantys vandenį, pumpuojamą iš gręžinių, šulinių arba natūraliai tekančių požeminio vandens šaltinių ir panašių į juos telkinių.

32.8.2. Paviršinis vanduo (tvenkiniai arba užtvankos) (įmonės) (986 eil.) – išimtinai įmonėje arba tik vienos įmonės naudojami nedideli natūralūs tvenkiniai, arba dirbtiniai vandens telkiniai.

32.8.3. Paviršinis vanduo iš ežerų, upių ar vandentakių (ne įmonės) (987 eil.) – dirbtiniai drėkinimui nesukurti paviršiniai gėlo vandens telkiniai (ežerai, upės, kiti vandentakiai).

32.8.4. Vanduo iš bendrų vandentiekio tinklų (ne įmonės) (988 eil.) – į įmonę iš šalies patenkantys vandens išteklių, išskyrus nurodytus 795 eil. „Ne įmonės paviršinis vanduo iš ežerų, upių ar vandentakių“, kuriais gali naudotis bent dvi įmonės ar įmonė kartu su ūkininko ūkiu.

32.8.5. Kiti šaltiniai (989 eil.) – kitur nepaminėti drėkinti naudojamo vandens šaltiniai. Tai gali būti vanduo iš sūrokų (nedidelės druskos koncentracijos) vandens šaltinių, pvz., Baltijos jūros ir kai kurių upių, naudojamas iš karto, neapdorojus. Vanduo taip pat gali būti išvalytas nuotekų valymo įrenginiuose ir tiekiamas vartotojui kaip apdorotas nutekamasis vanduo.